

Sıkıyönetim gazetemizden, cezaevinden kaçma olaylarıyla ilgili bilgileri istedi

Sıkıyönetim Komutanlığı yayınıımızı ihbar sayarak soruşturma açtı

HABER MERKEZİ

Ankara, Sıkıyönetim Komutanlığı, ÜGD Hukuk Masası Başkanı Ali Yurtaslan'ın gazetemizde yayınlanan itiraflarını ihbar kabul ederek, soruşturma açtıklarını belirten bir yazı ile elimizdeki tüm bilgi ve belgeleri kendilerine iletmemizi istedi. Ankara Sıkıyönetim Komutanlığının 29 Temmuz 1980 tarihli yazısı aynen şöyle:
"Aydınlık gazetesi Ankara Bürosu, Gazetemenin 29 Temmuz 1980 tarihli nüshasın-

dan itibaren ÜGD Hukuk Bürosu Başkanı Ali Yurtaslan'ın açıklamalarına atfen yayımlanmaya başladığınız cezaevinden kaçma olayları ile ilgili yayımlanmaya başlanıldığından, gazetemenin bulunana bu konulara ilişkin yayımlanmış ve yayımlanacak açıklamalarla ilgili tüm bilgi ve belgelerin komutanlığımıza gönderilmesini rica ederim.
Nihat Özer Korgeneral
4. Kolordu ve Ankara Sıkıyönetim Komutanı

Aydınlık

PAZARTESİ

11

AGUSTOS 1980

TOLIRA

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

MHP MERKEZİNDEKİ ADAM İTİRAFA DEVAM EDİYOR

14

Verkaya, 1978 başında Varna'ya giderek Gabriel'in verdiği adresle ilişki kurdu

Bulgaristan'dan silah kaçakçılığını Verkaya yönetiyor

- Çatlı, Gabriel'den aldığı adreslerdeki kuyumcuları soydurdu
- Abdullah Çatlı, kalpazanlarla ilişki kurarak piyasaya sahte para sürdü
- Portakal sandığında kaçırılan silahlarla Osman Balcı'nın ilgisi vardır

MUSTAFA VERKAYA: İSTANBUL ÜLKÜ OCAKLI ESKİ BAŞKANI: Birçok defa gözaltına alınmasına rağmen, serbest bırakıldı. Ülkü Ocakları Başkanlığı döneminde gençlik içinde meydana gelen birçok olayda başrolü oynadı. Son olarak Çemberlitaş'ta kuyumcu soygunundan dolayı gözaltına alınmıştı.

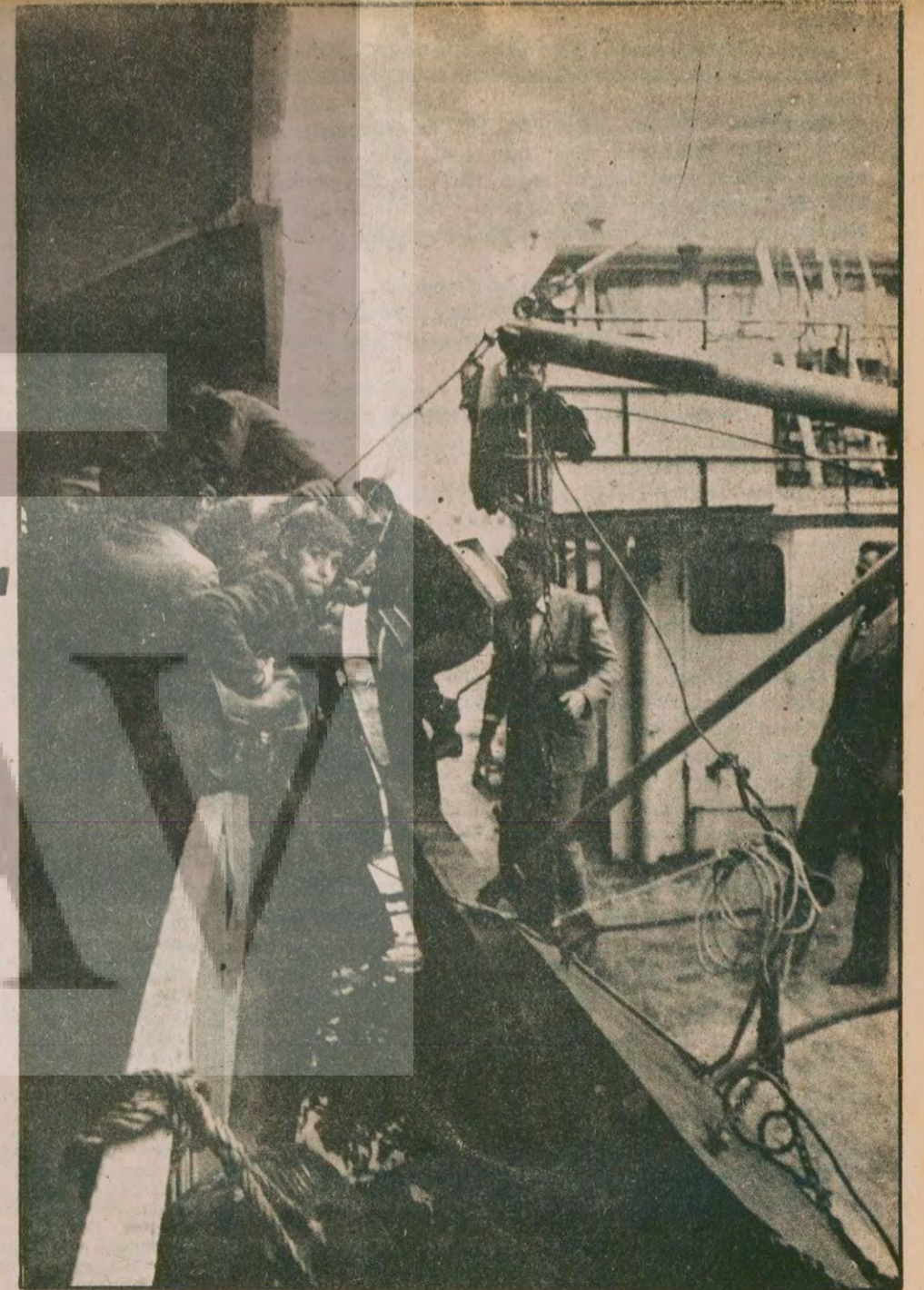

ABDULLAH ÇATLI: ÜGD GENEL BAŞKAN YARDIMCISI: Bahçelievlerde 7 TIP'linin öldürülmesinde ki arabayı kullanmaktan aranıyor. Çeşitli olayların planlayıcısı

● Etimesgut'ta bir eve girerek, 5kg. altın, 100 bin lira ve mücevher aldılar. Kaçarken bir polisi vurdular

● Fatih, Erzincan Sıkıyönetime «Cezaevinde başıma bir şey gelirse, sorumlusu Mustafa Mit ve Yazıcıoğlu'dur» diye noterden tasdikli dilekçe verdi

Ali Yurtaslan, bugün de silah kaçakçılığı konusunda MHP'lilerin faaliyetlerini açıklıyor. Yurtaslan MHP'nin Bulgaristan'dan silah getirdiğini ve bu silahların dağıtımını Türkiye'de Ülkü Ocakları Derneği eski Başkanlarından Mustafa Verkaya'nın planladığını anlatıyor. "İstanbul'u havaya uçuracak kadar TNT ile birlikte" yakalanan Yüzbaşı Mehmet Ali Çeviker'in şebekesinde bulunan Ökkeş ve Gabriel, ÜGD Genel Başkan Yardımcısı Abdullah Çatlı'ya Bulgaristan'da oturan bir kaçakçının adresini verip MHP ile bağımlı sağlıyorlar.
Yurtaslan, bugünkü itirafların diğer bölümlerinde Sivas'da 1978'de meydana gelen olayların MHP Gençlik Kolları (Devamı S. 6 Sü. 5'te)

Türkiye'ye giren kaçak silahların önemli bir kısmı Bulgaristan'dan gelmektedir. Bulgaristan'ın Varna Limanından Türkiye Mafyasıyla işbirliği halinde getirilen silahlar terör örgütlerine ulaştırıyor. Bu silahların bir kısmı Moskova'nın yönlendirdiği örgütlere giderken, bir kısmının ise MHP'nin eline geçtiği Ali Yurtaslan'ın itiraflarında bir kez daha kanıtlandı. Ülkemizde anarşi odaklarını Yunanistan, Irak gibi dost ülkelerde arayan bazılarının çizdikleri haritalarda ve yazdıklarında Bulgaristan'dan ve onun arkasındaki Moskova'dan söz etmiyorlar. Ama gerçekler meydandadır. Fotoğrafta bir keresinde Bulgaristan'dan giren kaçak silahların yakalanışı görülmüyor.

İstanbul Sıkıyönetimin yazısı üzerine

İSTANBUL Sıkıyönetim Komutanı Vekili Koramiral Zahir Atakan imzasıyla gazetemize yollanan 6 Ağustos 1980 tarihli bir yazıda şöyle denmektedir:

"1. İstanbul'da yayınlanan Aydınlık adlı gazetenin son günlerdeki yayınlarında özellikle, halkı kanuna itaatsizliğe teşvik, cemiyetin muhtelif sınıflarının umumi emniyeti için tehlikeli bir tarzda kin ve adavete tahrik, kanunun suç saydığı fiili övme, devletin askeri ve emniyeti muhafaza kuvvetlerini alenen tahkir ve tezyif edici, kamuoyunda telaş ve heyecan doğuracak yayınlar yapıldığı, ayrıca adı geçen gazetenin halka zor ve tehditle Komutanlığımızın bu konudaki (3) nolu bildirisine aykırı olarak satılmak istendiği müşahade edilmiştir.
(Devamı S. 6 Sü. 1'de)

Aydınlık

GAZETEMİZİN SATIŞINI DENETLİYORDU

Müessese Müdürümüz Ertür gözaltına alındı

Müessese Müdürümüz Gürhan Ertür dün İstanbul'un çeşitli semtlerinde yapılmakta olan gazete satışlarını denetlerken gözaltına alındı.
Umranıye Örnek Mahallesi'nde gazete satarken gözaltına alınan İsmet Çelik ve Şeho Bulut hakkında bilgi almak üzere Bahçelievlerdeki askeri birliğe giden Müessese Müdürümüz Ertür buradan Kısıklı Karakoluna, daha sonra da Doğu Garnizon Sıkıyönetim Harekat Merkezine götürüldü.
Müessese Müdürümüzün ne gerekçeyle gözetime altına alındığı (Devamı S. 6 Sü. 4'te)

Yarın:
Maraş kulliamında Genel Merkezle telefon görüşmesi

İçten geldiği gibi NİMET ARZIK

Selam Aydınlıklar

Gene Aydınlık, büyük günlerini yaşamaya başladı: Selam size Aydınlıklar, Kontrgerilladan beri, bunca cesur iş yapılmamıştı. Hiç bir toplum, bunca cesurane işleri sevmeyince. Selam Koğuş Kademeli: Biz Doğan Yurdakul'a böyle deriz, bir zamanlar sık sık cezaevini boyladı için. Tek başına, o mütevazı, o suskun haliyle, çok büyük olanakları olan gazetelerin yapamayacağı yaptın. Selam Nuri Çolakoğlu, o iki şaka bir espi arasındaki, üstünde durmadığın göz kırpan cesaretin için!

Günlük yazı yaşamında, bazı sürtüşmelerimiz oluyor, ama bizim çocuklar öyle bir davranışta bulunuyorlar ki, selin, sel yatağını yıkadığı gibi bu sürtüşmelerin izleri siliniyor... Midem bulanıyor. Aydınlık'ın sürekli yazı olarak yayınlandığı, "Tuzlu lapa ile öldürülen üç köylü" vatandaşın öyküsünden. Ama okunmuş yazmış gençlerimiz, Aydınlık'ın dördüncü sahifesini, tıkaç gibi tikiyoruz. O palyaçoların dertleri baska. Tuzlu lapadan onlara ne?... Yememişler ki!

O palyaço' nun dertleri

O giyimli kuşamlı, boş laf ishahine tutulmuş, palyaçoların dertleri bambaşka! Cansız, kansız, kişiliksiz, özenti kasıtlı çocuklarına, bu toplumu daha fazla sömürsünler diye, döviz güc gönderebiliyorlar.

Oysa Fransa'da, adam gibi yaşamak için, en aşağı bir genin elinde avucunda, beşbin frank olmalıymış. (Galiba, yüz bin liraya yakın)... Paramız düşmüş. Öyle güçlük çekiliyor-muş ki, bu dövizi kaçırmaktan bulmak için... Hem de bizim ülkemiz öyle garip bir ilkeymiş ki, bu çocuklar, bunca okuduktan sonra, geliyor hüsrana uğruyorlar...

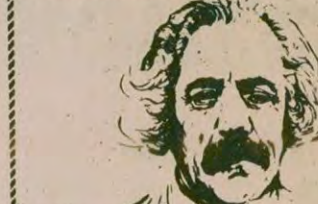
— Çüş, babam çüş!
— What?..
— Çüş, babam çüş!... Bu fakir ülkenin, kaçak döviziyle okut, sonradan burun kıvr değerini bilmiyorlar diye... Sonra büyük tehdit, "Eğer değerini bilmezlerse, çeker gider efendim, çeker gider"...
— Büyük kayıp doğrusu...
— Onlara etek dolusu kaçak döviz, vatandaşlara da mide dolusu tuzlu lapa, öldüren lapa... Yahu 12 Mart'ın Kamçılı Doktorunun yaptıkları, bu Adli Tabip Nebi Ziya Akkan'ın yaptıklarının yanında, çocuk oyuncakı kaldı. Biz de Kamçılı Doktoru yerden yere vurmüş, bir daha, bir daha, bir daha vurmüşük... Senden af dileyişim geliyor Kamçılı Doktor!...

Ve tuzlu lapa

Aydınlık'ta anlatılan olayı bir de kendi dilimle anlatayım... Konu at deve değildi... Konu kocaman bir fildi, fil... İmgelemleri yiyip yutuyordu, Timur'un, Akşehirliyle beslettiği fil gibi her şeyi yutan!

Üç köylü sözümona, Yavuz'un yüzelli kilo altınını bulmuş, saklamıştı. Yüzelli kilo altın nice eder, kağıtlaşmış paramızla? Saygıdeğer silah kaçakçısı, saygıdeğer ayfon kaçakçısı değilim ki, bileyim...
Ve görevliler köylülere söyletmeye uğraşıyorlardı, altınların yerini...
Çirkin sahnelerdi bunlar. Niye işkence yapınlar, elleriyle, karıştırdıkların sekslerini çektiştir ki, bunun psikyatride yeri olmalı...
Anlattıkları doğrusu, bütün bu çirkinlikler yapılmıştı...
Ve Tanrı, kulu kulu eline düşürmesin, kulu eline düşenler yaşamla ölüm arasında, hatırsız, anısız, tüm yara, tüm çürük, tüm çile bocalıyorlardı. Onların da belki birkaç mutlu günü olmuştu yaşamlarında, ama sanki mezar çukurlarının ötesinde kalıştı, o birkaç mutlu gün!

Ve Adli Tabip Nebi Ziya Akkan işe girişmişti... Onu bir normal kadın rahminin dokuz ay sakladığını inanmam güç...
— İlimi yollarla konuşturacak, vatandaşları, içi içi çıkmış vatandaşları...
Sevgili okurlarım, doktorun resmine dikkatle baktınız mı gazetede... O kaçak, o saplantılı bakışının farkında mısınız?...
Belli ki, ta belbelikten, hiç kimseye, hiç bir zaman sevimli görünmemiştir ve sevilmemiştir...
... Ve ne yapıyor Nebi Efendi... Bir bulamaz veriyor, içine, içindeki canavarları kattığı... Bir kilo tuz döküyor karıştırıyor, üç kilo tuz döküyor içine karıştırıyor, beş kilo tuz döküyor içine, gene karıştırıyor...
Bıçak gibi, bir karışım... Bunca hırpalanmış vatandaşların bunu mideye indiririse, öleceklerini, eğer diploması da sahte değilse bilmesi gerek...
Böyle eylemlerin her halde, her an artan ve sarhoş eden bir şehveti vardır... Ve ölüyor üç vatandaş... Üç kişi olduğu için: "Akut makut, beyin kanaması" demek de olanaksız...
Ölüyor üç vatandaş, göz göre göre... Sönüyor üç yaşam, göz çıkara, çıkara... Küll oluyor üç ocağ, kimse tanımadan...
Niye ülkemizde, canavar bunca çoğaldı ki?...
Niye canavarlık bunca doğal gelmeye başladı ki, ele güne?...
Bir zamanlar arkadaşlar bana:
— Bir işkencedir tutturmuşsun diyorlardı? Merak ediyorum, o tutturmada, bugün haklı olduğumu görüyorlar mı, görmüyorlar mı?...
Adaletle kuşkusuz görev düşüyor...
Tabipler Odasına çok büyük görev düşüyor. Bizlere de!...
Bizlere de arkadaşlar!
Şimdi ben bu tuz lapası öyküsünü gavurca çevirip, bütün dünyanın insanlık kurullarına göndersem, bir vaveyladur kopacaktır:
"Kol kırılır yen içinde"....
"Kıç kırılır, don içinde diye"....
Gidi sahtekarlar!....
Gidi tuz lapacıları!....

PAZARTESİ DENEMELERİ

İsmet Zeki
EYUBOĞLU

KUYRUĞUNA BASMAK

Pek yakışıklı bir başlık değil bu, biliyorum, ancak halk deyimi olarak içerdigi anlam çok ilginç, çok önemlidir. Bir kimseyi söylemek, eyleme geçirmek, iş yapmak için en duyarlı yanını bulmak, onu orasından yakalamak anlamında söylenen "kuyruğuna basmak" günümüzde kimi yayın araçlarının durumu dile getirmek için bire birdir doğrusu.

Yıllardır ülkemizde kan gövdeyi götürüyor, gençlerimiz birbirlerini öldürüyorlar, nice ocaklar sönmüyor, nice umutlar yıkılıyor, nice çevreler acıların en sarıcsısına, en çekilmezine itiliyor, boğuluyor. Sekiz ay öncesine değin günlük ölüm çizgisi 6-7 sayı yöresinde dolanıp dururken birdenbire 15-20 gibi korku salıcı bir aşamaya yükseldi. Yetkililer, görevliler, sorumlular ülke sevgisinden, ulus saygısından geçtik, insanlık duygusundan bile yoksun, utanç verici bir tutumla bildiklerinden şaşmıyorlar, birer kocakarı ağtı söylemekle, birer kocakarı kargısı (beddua) çekmekle yetiniyorlar. Hangi sorumlunun konuşmasını dinleseniz "acemi eğitim eri" gibi boyuna yüksek arpacıktan atıyor; "ezeceğiz", "boğacağız", "kan kusturacağız", "biz büyük ulusuz", "bu oyunlara gelmeyeceğiz." Bütün bunlar boşlukta en küçük bir iz bırakmadan silinip giden anlamsız birer ses olmaktan öteye geçmiyorlar. Kargaşa, kan döküşü bütün görevlilerle, yetkililerle, sorumlularla alay etmek için dilini dışarı çıkarmış, çatışımına çine değin uzatmış. Kim bilir daha

nice avlanacak "kuş" gözetliyor orada. Buna karşın bütün gözler başka yanlara çevrilmek isteniyor, ağır yasalardan çıkarmasıyla bütün sorunların çözüme ulaşacağı sanılıyor. Yasalar ne denli ağırlaştırılırsa kargaşa da o oranda artacaktır, yasalardan ağırlığına göre yeni olanaklar arayacaktır. Bütün ulusların tarihinde bu böyle gelmiş böyle gider.

Bütün bu olup bitenler karşısında vurdumduymazlığın en utanç vericisi başından geliyor. Bizim basınıımızın tek görevi ölenlerin, öldürülenlerin sayısını bildirmek, kocakarı ağıtlarını yayımlamak, kendi çıkarlarına dokunan bir olay, bir girişim olunca çığılı basmak, yirtmek, bütün yüzölçümünü, saygısızlığını ortaya dökerek özel çıkarlarını ulus yararını biçiminde ortaya atmaktır. İkinci, ulusal, büyük, önemli, yüce bir görevi de burada burada bacaklarıyla, kalçalarıyla, göğüsleriyle, sevisme azınlığıyla tanınmış kadınların çıplak, yarı çıplak fotoğraflarını basıp yaymak, ilkemiz insanlarını, okuyucularını gözbek ardi açısından aydınlatmaktadır. Bundan dolayı Babı Ali'nin devşirme patronlarının sofraları ne denli donanmış, görkemli olursa olsun kadın kiçi kocakarı, geçimlileri o yüzdedir, gelirleri oradan kaynaklanırlar.

İşte yazımın başlığına "kuyruğuna basmak" deyişimin nedeni budur. Epeydir "Aydınlık'ta birtakım açıklamaları içeren belgeler yayımlanıyor. Bunlar arasında ülkemizin ne gibi bir uçurumun kıyasına itildiğini gösteren, yetkililer-

rin hangi sorumsuzluk kuyusuna düşüklerini ortaya koyan, önemli olduğu oranda da korkunç belgeler, açıklamalar vardır. Bunlar bir gazeteyi, bir gazeteciyi değil, bütün ülke insanlarımızı, görevlileri, sorumlularını ilgilendirmesi, derin derin düşündürmesi gereken varlıklardır. Yurdumuz bir uçuruma sürükleniyor, bölünüyor, bölüşülüyor, "kurtarılmış bölgeler"e ayrılıyor, kimsede ses yok. Tıpkı bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın der gibi bir tutum. Oysa yılan ortada do-laştığı sürece önüne gelen dokunur, ağusunu döker. Güçlü bir yılanın soktuğu kimseler arasında kurtulanı pek görmemiştir. Bundan dolayı sokulmadan, öldürücü ağudun kıvrandırcı sancılarını gövde de duymadan yılanı karşı uyanık durmak, kayanın oyduğundan çıkmasını beklemek gerekir.

Neden süsüyör basınıımız "Aydınlık"ın bu kolay kolay ele geçmez, bulunmaz belgeleri, açıklamaları karşısında? Basın araçlarınıza bu olaylardan etkilenmeleri için yetkililerinden, yağı göbekillerinden birinin, birkaçının öldürülmesi, deyim yerindeyse kuyruğuna basılması mı gerekir? Bizim basınıımızın Liz'in göğüslerinden, Monaco Prensesinin çapkınlıklarından, Brigitte Bardot'un kalçalarından, Süreyya'nın sevgilerinden, İngiltere Prensi Charles'in oynaşlarından, kadınlaşmış birtakım erkeklerin, erkekleşmiş kadınların kırıştırmalarından başka ilgisini çeken bir konu yok mu? Birçoğu Avrupa'da, Amerika'da öğrenim görmüş, yillarca yaşamış, gezmiş dolmuş gazetecilerimiz, onların gönlünü çeken yazı yazmayı iş edinmiş kimi yazarların ilgisini çekecek önemli bir yurt sorunu yok mu sunun bunun kıncından başka?

Neden elbirliği yürümezler bu kanlı olayların üstüne, neden birbirlerini yardımcı olmazlar, neden bir araya gelmezler bu buğulari göklerimiz kaplayan kardeş kanları karşısında, bu yürek doğrayan ana çığılıkları önünde? Nedir bu korkaklık, bu çekingenlik, bu özel çıkarlılık? Birinci Dünya Savaşında,

yurdumuzun başına düşüsen, dört yanını ele geçiren düşmanlar karşısında bile yürekli yazarlar, ozanlar, yayın araçları, yurtseverler vardır. Geçmişle övünmeyi bir başarı sayan bu basın araçları neden geçmişte düşmana karşı gösterilen direnç şimdiki eli kanlılara karşı, sorumsuz görevlilere karşı gösteremiyor? Boyuna üzerine basıp canlarını acıtmak için kuyruklarını bulmak mı gerekir? Bir yazarın, bir yayının aracının görevi yalnız olayları aktarmak, kendi anlayışına uygun gelenleri bildirmek değildir. Bizim gibi öğrenim olanakları yeterli aşamaya ulaşamamış ülkelerde basın araçları birer öğretmen durumundadır. Ülkeyi, ulusu ilgilendiren konularda, sorunlarda yayın araçları arasında birlik sağlanamazsa kargaşaya itilen gençleri uyarma, onlara ulus yararına olanla, özel çıkarı yöneleni, aldatıcı olanı gösterme olanağı bulunur mu? Yayın kuruluşları, bizde genellikle birer kazanç kurumudur, az emekle çok kazanmak ilkesine bağlıdır. Ancak uygarlık öyle demiler, yayın kuruluşları, bizde kazan-cın ulusa yararlı işle bağlantılı olmasını gerekli kıyor. Oysa bizde basın görev olarak kazancı, çıkarı anlayış çokluk. Bu düşünceyle başkalarının düşünce özgürlüğüne, aile özelliğine, kişisel gizliliğe çekimden saldırıyor. Sözleşmiş öldürülen bir genç kadının, bütün yakınlarının gözleri önünde acılarına, üzüntülerine aldırmadan, saygısızca bir tutumla çıplak fotoğrafını çekmeye kalkışıyor. Öylesine yüzüstü basın görevlileri var ki ülkemizde, ölümler bile örtülmesi gereken utanç patronlarını, onların görevlerini sergilemeyi bir beceri sayıyor. Bu saygısızca davranışları, utanmazlıkları iş edinmiş iki büyük gazetemiz var. İşte bunlar son kanlı olaylardan bile insanı duygulandırmayacak kadar sağlamaya, sürümü artırmaya çalışıyorlar.

Bu yazdıklarımın çok ağır, pek de yakışıklı olmadığını biliyorum, üstelik bile bile de yapıyorum, günü gelince gene yazacağım. Basın, ulusun gören gözü, duyan kulağı, çarpan yüregidir. Onu yalnız bir çıkar aracı, bir

kazanç kaynağı yapmaktır uygarlık ürünlerinden uygarlığa ters düşen bir girişimle yararlanmaktadır. Basını belli bir davranış biçimini benimsemesi gerekir, ayrılık olayların değerlendirilmesinde ortaya çıkar. Oysa bizde, basında, görüş ayrılığı olaylar karşısında vurdumduymazlığı, gerçeklere arka dönmeğe yol açıyor. Basın aracı, olay karşısında kendi özel görüşünü yansıtmak yerde olayı yok sayıyor, onunla ilgilenmiyor. Bu bir uygarlık sorunu der besbelli. Basınıımız daha o aşamaya ulaşamamış. Bütün anlayış ölçüleri özel çıkarı dayanıyor. Ulusa anlatılması, açıklanması gereken bir olay karşısında görmezlikten, bilmezlikten gelmek uygar basına yakışır bir davranış değildir.

Bir ülkenin basını, hangi uygarlık aşamasında, hangi değer düzeyinde ise olaylara bakışı da ona göre dir. Olgunluk, insan değerlerini kavrama bakımından yeterince gelişmemiş bir basın için bütün yarıcı etki "kuyruğuna basmak" deyiminde düğümlenir. Ülkemizde Demirel türünde yöneticilerin sivilcilerden olanak sağlayan basınıımızdır. Söylenenleri kaynaklarına inmeden, ülke gerçekleriyle bağdaşır bağdaşmayacağını düşünmeden, olduğu gibi aktaran bir basın çağımızın uygarlık anlayışına yabancadır. Böyle bir basın, yeterince gelişmemiş toplumlarda, "demagog" denen kişilerin doğmalarına yardımcı olur. Biraz eskiye gidilirse, son otuz yıl içinde, başta Menderes olmak üzere, bütün yalan dolancı, inancılara sömürerek iş götücü, aldatıcı, başarısız, ulusu geriletici, ülkeyi bunalmalara götürücü kimselerin işbaşına gelmelerinde başlıca etkenin basın olduğu anlaşılır. Bizim basınıımız belli düşünce ilkeleri olan, belli bir uygarlık anlayışına göre davranan, olaylara, evrene belli bir görüş açısından bakan bir kurum değildir. Basınıımız yön veren yalnız duyulardır. Bunun, basınıın düğümlere çıkarıp bugün yerin dibine batırıldığı yöneticilerden anlamak kolaydır. Kendisi bunalmı içinde olan bir basınıın gençliği, ulusu bunalmalardan kurtarmada yarar, etkisi olur mu? Kendini kurtaramayan bir kurum başkalarını da kurtaramaz besbelli.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

GÜZEL YURDUMUZUN BAZI KÖŞELERİNDE NELER OLUYOR?

Dün gelen mektubunuz bizleri son derece memnun etti. Uzun bir süre sizden gene zevkle bahsetmeye vesile oldu. Bunca geliş giden komşularımız arasında sizin müstesna yeriniz her zaman en tatlı hatıralarımız teşkil etti. Sizleri aynı ailenin bir fertleri, kardeşlerimiz olarak hiç bir zaman unutmayacağım, unutmaya-çağış.

Mektubunuzda bahsettiğiniz hususlar birer gerçektir. Hem de esefle söylemek gerekir ki bütün korkunçluğu ile birer gerçektir. Ben size bir misal arzedeğim, siz ona göre durumun vahametini takdir edin.

Bundan iki ay önce Aybastı Adalet Partisi İlçe Başkanı, Aybastı'nın içinde tabanca ile vuruluyor. Vuranlar tabancalarını be-

Sayın Yazışmaları Müdürü,
Kimden kime gönderildiği önemli olmayan, ama güzel yurdumuzun bazı köşelerinde neler olduğunu, sorumluluğun baskısı altında kalmaksızca, eğitilmiş kişilerin kendi düzeyindeki dostuna yazdığı mektubun iki sayfa tutarındaki tümünün fotokopisini size gönderiyorum.

Bu mektubu yayımlamak imkan dahilinde olursa, Sayın Başbakan, Sayın Ecevit, Sayın Türkeş, Sayın Erbakan, Sayın Feyzioğlu vb. sayın siyasi sahne oyuncularına ithaf ettiğimi belirtilmesinin (uygun görülürse), hâli üyanamayın demokratik kuruluşların itici güçlerini ve kendini güçlü şayan güçsüz sorumluların uyaracağını düşündüğüm için, size kim olduğumu belirtmeden bu yazıyı gönderiyorum. Saygılarımla.

Ne Sağ Ne Sol-Kemalizm

Komandolar köyümüzde terör estiriyorlar

Bizler Nevşehir'in merkez ilçe Kozluca köyümüzdeyiz. Demirel azınlık hükümetinin kurulması ve ÜYD Genel Merkezinin Nevşehir'e taşınmasıyla birlikte faşist terör Nevşehir'de olduğu kadar köylerimizde de hız kazandı.

Faşistler Genel Merkezlerini Nevşehir'e getirirken kendilerine usaklık edecek hakimî, savcılığı, polisi de birlikte getirdiler. Şimdi köyümüzde sıradan CHP' lilerin evleri gece gündüz demeden basılıyor, aranıyor. Evinde CHP'nin yazısı olan vatandaşlar jandarma karakoluna götürülerek işkenceye tabi tutuluyor.

Gecelerde CHP'li bir çiftçi olan Duran Koca, jandarma tarafından 48 saat işkenceye tutulmuş. Duran Koca'ya yapılan işkenceyi bilakis yöneten jandar ma yüzbaşısı, "Eğer ÜYD'ye kaydolursan senden yakaladığım silah da vereceğim seni de serbest bırakacağım" demiştir.

Kozluca köyünden E.U.

Hasan eve dön

Hasan 5 gündür seni arıyorum, ama yoksun. Annen, baban panik içerisinde. Bak bu böyle olmaz. Sorumluluğunu bilmelisin. Annen senin kaçırıldığından korkuyor. Ve kadın orda öyle koşuyor. Çök az bir ihtimal olmasına rağmen, kaçırılmamışsan, hiç olmazsa sağ olduğuna dair bir telgraf çek. Ekrem'e, İsviçre'ye iltica edeceğimi söylemişsin. Ya da konuşmuşsunuz. Hasan, kendine gel. Aptallık etme. Senin doğru karar alacağını inanıyor, eve dönmene bekliyoruz.

Arkadaşın Nevzat Üçyıldız.

Sessiz sedasız bir yolculuk

Sizlere hoş bir sohbetin perde arkasını anlatmaya çalışacağım.

İstanbul'dan yola çıktık. Yanımızda biri vardı. 18-20 yaşlarında uzun boylu, bayağı yakışıklı biri. İstanbul'dan Ankara'ya kadar sessiz sesiz oturuyordu. Sonra bizim yakışıklı yolcu fazla sessizliğe dayanamadı. Ve nihayet cenesini açtı.

Apocu: Hilvan'da devrimciler bir ağaya karşı en başarılı mücadeleyi sürdürüyorlar. Apocular safılarında mücadele eden devrimciler Deniz Gezmiş'ten, İbrahim Kappakçaya'dan daha fazla işkence görmüş, ezilmiş yiğit devrimcilerdir.

Muavin — Nasıl bir mücadele veriyorsunuz?

Apocu — Bayağı silahlı bir mücadele, ağanın adamları da silahlı. Ama bizim silahlar daha iyi. Bizimkiler Klaşınkoflar-la doluyorlar. Halkın can güvenliğini sağlıyorlar. Orada halk ağanın zulmüne dayanamayıp göç ediyorlar.

Bir yolcu — Ağanın zulmüne mi, yoksa sizin zulmünüze mi dayanamıyorlar?

Apocu — O ne demek.

Muavin — Gelen geçenden zorla para alıyorsunuz, öyle değil mi?

Apocu — Öyle ama biz kurşun almak için alıyoruz. Onları sömürden kurtaracağız.

Bir yolcu — Birak kardeşim bu palavraları. Bir sömürden kurtarıp bu elette siz sömürüyorsunuz. Para vermeyenleri dövüyorsunuz, adam öldürüyorsunuz.

Apocu — Öyle bir şey yoktur. Biz Kürt halkının menfaatlerini savunuyoruz. Bizden başka kimse savunamaz.

Apocu kardeşim fazla sığa dayanamayıp tartışmayı yarıda kesti. Elazığ'da 5 dakikalık mola verildi. Herkes dışarı çıkıyor, Apocu kardeşim bir türlü dışarı çıkmıyor. Meşare içeride çanta karıştırıyormuş. Muavin buna tanık olmuş. Elazığ'dan Diyarbakır'a gidecekti. Diyarbakır'a giderken benim 1600 lirayı götürmeyi ihmal etmemiş şağolsun.

A.A.Barut

saat 09.00'da hiç bir dini مراسم yapılmadan cenazesinin sadece kadınlar tarafından çıkarılması ve doğruca mezarlığa götürülmesi emri geliyor. Bu emir gereğince İlçe Başkanının cenaze namazı mezarlıkta ancak kılınabiliyor. Kılanlar da bir imam, müteveffanın iki oğlu ve bir damadı ile mezar eşen iki amele-den ibaret kalıyor. İki aydan beri İlçe Başkanını vuranlar kim olduğu belli olduğu halde kimse ihbarda bulunmuyor. Ve katiller şimdi Aybastı'da elini kolunu sallayarak geziyor. Şimdi bile istediği işyerinden istediği haracı da ayaklarına getirtiyor. Aybastı'nın içinde müreffeh bir hayat sürüyorlar. Aradan iki ay geçmiş olmasına rağmen Adalet Partisi milletvekilleri Aybastı'ya gidip İlçe Başkanının mezarını ziyaret edemiyor. Aybastı bugün bu halıyla Türkiye haritasının hudutları içinde bulunuyor. Milletvekilleri bile gidemediği böyle bir yere gitmek cesaretini gösteremediği bu yerin ismini ve durumunu siz takdir edin.

Adalet Partilerinin tamamı şu anda Aybastı'yı terk ederek kaçmışlardır. Aybastı'da hiç bir partinin tabelasını asmak mümkün değildir. Şu anda Aybastı'da devletin varlığı ile yokluğu her zaman için münakaşa mevzuudur. Aybastı'da yaşananlar oradaki anaşistlerin mücadelesi nisbetinde yaşamaktadır. Şu anda karar veren onlardır. Devlet kuvvetleri sadece durumu tespit etmek yetkisine sahiptir. Aybastı'da bugün işi konuşulan bir husus vardır. "Aybastı'da sağ-sol problemi yoktur" denilmektedir. Sağ, zaten kaçmıştır. Şimdi Aybastı'nın problemi sol problemdir. Kurtarılmış bölge nasıl olur bilmem, ben sadece size Aybastı'nın durumunu arzettim.

Fatsa'yı artık siz takdir edin. Benim misal olarak izah ettiğim size hiç ihtikale etmemiş olan Aybastı'daki durumdur. Fatsa'daki durum vahametini siz takdir edin. Bugünkü devlet kuvvetleri bu durum karşısında tam bir ace içinde dir.

Allaha güveniyorum. Bizi ve memleketimizi kurtarırsa ancak onunun kurtaracağına inanıyorum. Bekliyoruz.

Kardeş ailesi olarak siz kardeşlerimizle en derin sevgi ve samimî dileklerinizi arz ediyor, her zaman mektuplarınızı bekliyoruz, bekliyoruz.

Geçtiğimiz Hafta

K.Maraş davasında 22 idam

MHP'li canilerin 1978 Aralık ayında K. Maraş'ta gerçekleştirildiği ve resmi kayıtlara göre 111 kişinin öldürüldüğü büyük katliamla ilgili olarak Adana Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde görülen dava 8 Ağustos günü sonuçlandı. 476'sı tutuklu 806 sanıklı Cumhuriyet tarihinin en büyük davasında Askeri Savcılığın idamını istediği 275 kişiden 22'si için Mahkeme Heyeti de idam kararı verdi. 14 sanık ömür boyu hapis cezasına çarptırıldı. 107 sanık ise toplam 920 yıl 8 ay hapis cezası alırken, 390 sanık beraat etti. 2 İDAMLIK MHP'LİYİ KAÇIRANLARDAN 8'İ TUTUKLANDI

Mamak Askeri Cezaevinden idam mahkumu MHP'li katil İsa Armağan ve Mustafa Pehlivanlı'yı kaçırın 1 yüzbaşısı, 4 er, 1 avukat ve 2 komando tutuklandı. Tutuklanarlardan 5'inin ismi bir süredir itiraflarını yayınladığımız ÜGD Hukuk Masası eski Başkanı Ali Yurtaslan'ın açıklamalarında yer alıyordu. Yurtaslan'ın itiraflarında cezaevinde MHP'lilere yardımcı olduğunu belirttiği görevlilerden 5'inin, 2 idamlık MHP'linin kaçırılmasına iştirak ettikleri belirtildi.

Bu arada yayınlamaya devam ettiğimiz Yurtaslan'ın itiraflarının yankıları genişleyerek sürüyor. Yüksek Hakimler Kurulu, itirafı adı geçen hakimler ve diğer adliye personeli hakkında soruşturma açarak Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı da itirafı adı geçenleri soruşturmaya başladı.

ATEŞİZMİ ÖLDÜRÜLDÜ KONSOLOSLUĞUMUZ BASILDI

Geçtiğimiz hafta içinde Atina'da Büyükelçilik İdari Ataşesi Galip Özmen ve kız Neslihan'ın bir Ermeni örgütü tarafından katledilmelerinin hemen ardından Fransa'da da Lyon Konsolosluğumuz yine bir Ermeni örgüt mensuplarıca basıldı ve 4 kişi yaralandı.

Bu saldırılar üzerine, bazı çevreler derhal harekete geçerek Türkiye'de anarşinin Yunanistan'dan kaynaklandığı şeklindeki iddialarını yeniden piyasaya sürdüler.

Bu arada Irak ile Türkiye arasındaki ilişkilerin de giderek soğuduğu gözlemlendi. Irak Büyükelçilik "danışmak" gerekçesiyle Türkiye'ye çağrıldı. MHP'lier ise Irak dışişleri konsolosa faaliyetlerini yoğunlaştırdılar.

YÜKSEK ASKERİ ŞURA ÇALIŞMALARINI TAMAMLADI

Yüksek Askeri Şura 4 gün süren toplantılardan sonra çalışmalarını tamamladı. Bir üst dereceye terfi eden subaylar, tayinler ve kadrosuzluk nedeniyle emekli olanlar belli oldu. 42 albay general ve amiralliğe, 30 general ve amiral ise bir üst rütbeğe yükseldi. 31 general ve amiral ile 173 albay kadrosuzluk nedeniyle emekliye ayrıldı. 6 general ve amiralın rütbe bekleme süresi 1 yıl uzatıldı.

Genelkurmay Başkanlığı, Plan ve Prensipler Dairesi Başkanı Korgeneral Necdet Öztören ile 3. Kolordü Komutanı Korgeneral Süreyya Yüksel ise orangerilise terfi ettiler.

CHP'NİN GENSORULARI

Geçtiğimiz ay verdiği başarısız gensoru ile hükümete kuvvet şırıngası yapan CHP, AP'li bakanlar hakkında gensoru vermeye devam ediyor. Bir süre önce Maliye Bakanı hakkında gensoru veren CHP bu kez de Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Esat Kırat'ı da gensoru verdi.

Diğer taraftan 5 asayiş yasa tasarıları için TBMM'de oluşturulan Özel Komisyonun çalışmaları ise AP ve CHP arasında anlaşma sağlanamadığından ilerleyemiyor. Her iki parti de karşılıklı olarak birbirlerini suçluyorlar.

BOLOGNA KATLİAMI

İtalya'da neo-faşistlerin Bologna Garına yerleştirdikleri bombanın patlaması sonucu 86 kişinin ölmesi, İtalya'da kitle gösterileriyle protesto edildi. İtalyan işçiler de 1 günlük genel greve gittiler.

Sabotaj olayından sonra Fransa'da yakalanan bir faşistin yaptığı itiraf ise hayli ilgi çekiciydi. Bu İtalyan neo-faşist İtalya'daki terör eylemlerinde, Kızıl Tugaylar vb. Sovyet yanlısı teröristlerle neo-faşistlerin işbirliği yaptıklarını, bazı eylemleri ortaklaşa kararlaştırdıklarını açıklıyordu.

KUDUS'UN İLHAKINA TEPKİLER SÜRÜYOR

İsrail'in Kudüs'ü ilhak etme ve başkent yapma kararına karşı tepkiler geçtiğimiz hafta da devam etti. Son olarak Suudi Arabistan yöneticileri, İsrail'in kararını tanyarak Başkonsolosluklarını Kudüs'e nakledecek bütün ülkelerle diplomatik ilişkilerini kesceklerini açıkladılar.

TÜRKİYE İHTİLALCI İŞÇİ KÖYLÜ PARTİSİ DAVASI

SAVUNMA

150 LİRA Genel Davatımı: TÜRK DA Hamam Sok. No: 4 Çarşolu/İSTANBUL Tel: 27 25 22

3.BASKI

Zeytinburnu gecəkondularının yoksul çocuklarını okul aile birliği ve esnaf giydirdi

MAHZUN SEVINÇ

Her çocuk bayramda ailesinin kendisine bayramlık almasını ister ve bekler. Ya ailesinin alacak gücü olmaz ve başkaları bayramda kendisini giydirmişse? İşte o zaman çocuğun sevinci bir başka hüzünlü olur.

Mahmutpaşa'da mahzun bayram sevinci

ERKAN İLDIR
EN büyüğü 14, en küçüğü 5 yaşında 45 çocuk elele tutuşmuş, düğün sular halinde yürüyor, bir dükkandan çıkıp diğerine giriyorlardı. Onlara üç gün önce Mahmutpaşa'da bayram alış-verişlerinin en canlı olduğu bir sırada rastladım. Yıkanmaktan renkleri solmuş elbiseleri içinde, ellerinde naylon torbalarla, biraz mahzun biraz sevinçli doluyorlardı. Girdikleri dükkanların bazılarında tişört, gömlek, iç çamaşırı, bazılarında da elbise, pantolon alıp çıkıyorlardı.

SABIRSZLIKLA BEKLENEN BAYRAMLIKLAR: Zeytinburnu'nun yoksul gecəkondularının çocukları ellerinde torbaları, az sonra alacakları bayramlık giyecekleri sabırsızlıkla beklerken.

Çocukların başındaki yaşlı kadına yaklaşıp sordum:—Hayrola teyze, bu çocukları siz mi giydirdiyseniz? —Yok be evladım. Ben kim, bu kadar çocuğu giydirmek kim (Devamı S. 6 Sü. 8'de)

«BAYRAMDIR BAYRAMLAŞAK DEĞSİN YANAĞADUDAK»

Latif Polat bir ağzından: "Hoş geldi!"
Gönül kapıları açıldı birbiri ardınca: Sayılı günler çabuk geçmiş derler.
Tüm güzellikler, iyimserlikler, dostluklar Geçti de.
seslendiler birbirlerine: Bugün yine dost gönüller sesleniyorlar.
"Ramazan geldi!"
Ve yine tüm gönüller yanıt verdiler hep (Devamı S. 6 Sü. 5'te)

MHP izmit eski Merkez İlçe Başkanının işyeri basıldı, bir kişi öldürüldü

HABER MERKEZİ
MHP izmit Eski Merkez İlçe Başkanı Kazım Akçay'ın işyeri dün erken saatlerde maskeli dört saldırgan tarafından basıldı. Saldırganların açtıkları ateş sonucu MHP üyesi İsmail Demir olay yerinde öldü, ağır yaralanan Kazım Akçay, Mustafa Kılıç ve Recep Demir, İzmit Devlet Hastanesinde tedavi altına alındılar. Yetkililer bir otomobil ile kaçan saldırganların İstanbul yönüne gittiğini saptandığını belirtti.

ANKARA'DA BİR KİŞİ ÖLDÜ BİR BEKÇİ YARALANDI
Ankara'da önceki gece meydana gelen olaylarda bir kişi öldü, bir bekçi de yaralandı. Cebeci, Hasan Ali Yücel Caddesinde saat 20.45 sıralarında meydana gelen olayda Doğan Gıda Pazarı sahibi Süleyman Sami Özer'e kimlikleri belirlenemeyen iki saldırgan tarafından ateş a-

(Devamı S. 6 Sü. 3'te)

Köylerin ulaşımı tamamen durdu, yurttaşlar mağdur durumda...

Tunceli'nin 12 köyünü Kırmızıköprü'ye bağlayan köprü 4 aydır onarılmadı

K. KÖPRÜ (ÖZEL)
TUNCELİ'nin Pülümür ilçesine bağlı Kırmızıköprü'nün 12 köyü ile bu nahiyenin başını sağlayan köprü, 10 Nisan 1980 günü meydana gelen sel felaketi yüzünden yıkıldıktan sonra halen onarılmadı. Köprü'nün 4 aydır onarılmaması yüzünden çevre köylere taşıt ulaşımı tamamen kesik, bu arada köylüler kışık ihtiyaçlarını da karşılayamıyorlar.
Kış mevsiminin uzun sürdüğü bölgede köylüler buğdaydan hayvan yemine kadar her türlü ihtiyaçlarını sonbahardan karşılamak zorundalar. Yıkık köprü'nün yanı sıra çev-

(Devamı S. 6 Sü. 1'de)

İstanbul ve Adana Sıkıyönetim Komutanları görevde kaldı

Beş Sıkıyönetim Komutanı

değiştirildi

■ Değiştirilen Sıkıyönetim Komutanları arasında Ankara ve İzmir Sıkıyönetim Komutanları da var

ANKARA (ÖZEL)
MİLLİ Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinde ve beş sıkıyönetim komutanlığında yapılan değişiklik dünkü Resmi Gazetede yayınlanan atama kararlarıyla yürürlüğe girdi.

Atama kararına göre Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğine Hava Orgeneral Halil Sözer getirildi.

Değişen beş sıkıyönetim komutanlığına atanan generaller ise şöyle:

4. Kolordu Komutanı Korgeneral Recep Ergün Ankara Sıkıyönetim Komutanlığına, Ege Ordu Komutanı Haydar Saltık İzmir Sıkıyönetim Komutanlığına, 7. Kolordu Komutanı Korgeneral Kemal Yamak Diyarbakır-Urfa-Mardin-Siirt-Hakkari illeri Sıkıyönetim Komutanlığına, 9. Kolordu Komutanı Korgeneral

(Devamı S. 6 Sü. 4'te)

TOPRAK REFORMUNA KARŞI

Urfa köylerinde ağalar MHP'ye giriyor

URFA (ÖZEL)
URFA'nın Akçakale ilçesine bağlı Sevimli, Aşağı Tilfidan ve çevre köylerde ağaların MHP'ye girdikleri ve köylüleri de bu partiye bağlamak için saldırgan düzenledikleri bildirildi.

Yörenin aşiret reisi ve en büyük ağası olan Ayt Kök, "Toprak reformu" kapsamına alınan Sevimli ve Aşağı Tilfidan köyleri çevresindeki toprakların köylülerin eline geçmemesi için MHP'ye girmiş ve aşireti ikiye bölmüştü. Temmuz ayı içinde çevre köylerin ağaları ile de birleşen Ayt Kök, fedailerini köylülere saldırtmış ve 15 yoksul köylüyü yaralamıştı. Çevre köylerden getirtilmiş adamların Sevimli çevresindeki köylülere yerleştiren Ayt Kök'ün yeni saldırılara girişmesi bekleniyor.

Yöredeki durumu gazeteme anlatan köylüler şöyle dediler: "Zorba ve kan emici Ayt Kök MHP'ye girmeyip de nereye girecekti? Bizim köylerin de toprak reformu kapsamına alındığını duyunca çok sevinmiştik. Ama ne oldu. İşte ağanın hükmü hâlâ sürüyor. Hatta şimdi saldırganlar da başladı. Bizim için tek çıkar yol, ağanın yaratığı bölünmeye son vermek ve birleşmektir. Yoksa Ayt Kök ve adamları bütün köylüyü ezcek."

Mersin ve Tarsus'ta bağırsak enfeksiyonundan 8 çocuk öldü

GAZIANTEP'ten sonra Mersin ve çevresinde de yaygın hale gelen bağırsak enfeksiyonu, çok sayıda çocuğun ölümüne ve birçoğunun da ağır biçimde hastalanmasına neden oldu.

Özellikle gecəkondular semtleri olan Demirtaş, Sitel, Yenipazar ve Osmaniye'de görülen bağırsak enfeksiyonundan ölen çocuklardan isimleri belirlenemeyenler şunlar: Sema Dinçer (1.5) Saliha Cezveci (8), Ayfer Yavuzkara (1.5), Yücel Bülent (5), Hamza Sevim (2.5), Erol Dimdik.

İlgililer Mersin'de yaygınlaşan hastalığın yaz ishali olduğunu belirtiyorlar. TARSUS'UN DELİMINNET KÖYÜ KARANTİNA ALTINA ALINDI

Bu arada Tarsus'un merkezini yanı sıra çeşitli köylerinde de yaygın şekilde bağırsak enfeksiyonu görülüyor.

Deliminnet köyü çok miktarda bağırsak enfeksiyonu olayı görülmesi üzerine karantina altına alındı. Deliminnet köyünde 50'ye yakın yurttaş bağırsak enfeksiyonu (Devamı S. 6 Sü. 6'da)

Rusya Afganistan'da zor durumda

Afganistan'da tam bir batağa saplanan Rusya işgal ettiği mevzilerde de tutunamıyor. Afgan direnişçilerinin mücadelesi kazanılan yeni yeni zaferlerle daha da güçleniyor.

Herat direnişçilerin eline geçti

■ Afganistan'ın üçüncü büyük kenti Ruslardan temizlendi

PEŞAVER/YENİ DELHI (AJANSLAR)

AFGANİSTAN'ın başkenti Kabil'in 600 kilometre batısındaki ülkenin üçüncü büyük kenti Herat'ta direniş kuvvetlerinin büyük bir üstünlük sağladığı bildirildi. İran ve Pakistan'a gelen göçü tanklarından edinilen bilgilere göre, Afgan direnişçileri Herat'ın içinde tam denetim kurdular, kent merkezi ve pazar yeri Rus askerlerinden arındırıldı. Bu arada Rus işgalci birliklerinin kent çevresindeki kamplarında yeni bir hareket hazırlığı gözlemlendi. Tahran'daki askeri uzmanlar, Sovyet birliklerinin kent içine girmekte Kabil'den Babrak Karmal'a bağlı askerlerin gelmesini beklediklerini belirttiler. Bu arada İran sınırının 30 kilometre yakınındaki Herat kentine anırdan büyük miktarda askeri yardım geldiği ileri sürülüyor.

günlük

Erken seçim olur mu?

EKİME iki ay kalmasına rağmen erken seçim sorunu henüz açıklığa kavuşmadı. Ankara'da siyasi çevrelerde kimse bu konuda kesin bir şey söyleyemiyor.

TBMM'nin fiilen tatile girmesinden ve birçoğu milletvekilinin Ankara dışında olması nedeniyle çoğunluğun sağlanmasının olumsuz olduğu kanısının yaygınlaşmasından sonra bu konu birkaç gün öncesine kadar, "AP'nin gerçekleştiremeyecek bir dileği" olarak kapanmış görünüyordu.

Ancak, Demirel'in bayram sonrasında hareket geçeceklerini belirtmesi üzerine gözler yeniden MSP'ye çevrildi. Erbakan ise, Irak dönüşü yaptığı basın toplantısında, "Bu hükümetle erken seçime gidilemez" diyerek ne yapacakları konusunda bir tutum belirtmiş oldu.

Her ne kadar MSP'liler bayram sonrası erken seçim önergesini vereceğiz diyorlarsa da, önceki gün gazetecilerin sorularını cevaplayan Erbakan, erken seçime pek yakın bir hava içinde olmadıklarını belli ediyordu.

Erken seçim olur mu? AP ve MHP erken seçimi savunuyorlar. CHP ise erken seçime karşı. Geriye MSP kalıyor. MSP'nin kendisinin içinde olmadığını bildiren MSP'ye seçimi kabullenmeyeceği görülüyor. Nitekim Erbakan bu amaçlarını "Millî çözüm hükümeti kurulmalıdır" sözleriyle belirtiyor. MSP ne yapıp edip seçim öncesi, iktidarın bir tarafına yapışmak hesabı içinde. MHP, AP hükümetinin kanatları altına sığınarak ve terörü trmırdırarak yarattığı kamplaşma yoluyla seçime avantajlı girmeye çalışıyor. Şiddetin git-tiğe daha güçlü bir etken haline gelmesi, MHP'nin gelişme ortamını genişletirken, MSP'nin gelişme imkanlarını engellemekte ve bu partiyi güç durumda bırakmaktadır.

MSP ne kadar karışık konuşsa da, iktidara ortak olma dan bir seçimi kabul etmek niyetinde değildir. CHP ile yapılan pazarlıklardan amaç, kurulabilecek hükümette daha çok sandalye kapmak, hatta Başbakanlığı elde etmektir. Erken seçim öncesi hazırlıklarının ardında yatan da, CHP'yi köşeye sıkıştırıp, kurulmasını düşündükleri hükümet için daha çok ödün alabilmektir.

Şu anda görünümde, MSP erken seçimi düşünmüyor. Hesap hükümette girebilmektir. Ancak, bakalım zaman neler gösterecek? Demirel erken seçim stratejisini neye dayandırarak başarıya ulaştırıyor? Bunu henüz tam aydınlatmış değil. Bayram sonrası gelişmeler bu soruların cevabını kesinliğe kavuşturacaktır.

(Devamı S. 6 Sü. 6'da)

Hua Guofeng: «Mao tanrı değil, insandı»

■ "Büyük bir demokrasi hareketine ihtiyacımız var"

PEKİN(AJANSLAR)
ÇİN Komünist Partisi Başkanı Hua Guofeng, "Mao'nun teori ve pratikte devrime yaptığı katkılar eşsizdir. Buna rağmen Mao tanrı değil insandı," dedi.

Pekin'de Yugoslav "Jesnik" gazetesinin muhabirine özel bir demec veren Hua Guofeng, Mao Zedung'un Kültür Devrimi döneminde yanlış değerlendirildiğini söyledi. Bütün insanlar gibi Mao Zedung'un da hatalar yapmış olduğunu hatırlatan Çinli

(Devamı S. 6 Sü. 8'de)

örse çekici

Gülây Göktürk

Ayrık Otu Biçilmez, Yolunur

DISK'te son yıllarda esen TKP'yle barış ve uzlaşma rüzgarına ters bir rüzgar esti Lastik-İş'ten. Lastik-İş Genel Yürütme Kurulu TKP'lilerin hakim olduğu İzmir Şube Yönetimini görevden aldı.

Genel Merkez böyle bir "birlik" döneminde DISK'teki bütün revizyonist şimşekleri üstüne çekecek bir karar almaya iten nedenler oldukça eskidir. İzmir Şube yöneticileri seçildiklerinden bu yana Genel Merkezli tutumun bir tutuma girip, Merkez Yöneticilerini yıpratmak için ellerinden geleni yapmış, bölgede kendilerine muhalefet eden işçileri işten atarak cezalandırmış, Şubede demokrasi adına ne varsa yok edip, tepede bir dikta kurmuş, işçileri sendikadan uzaklaştırıp, sendika binasını İGD'nin karargahı haline getirmişlerdir. Genel Merkezle Şube yönetimi arasındaki çelişme DISK Genel Kurulu arifesinde yapılan Lastik-İş Genel Kurulunda iyice sertleşmiştir. Kongreye kesin bir hesaplaşma niyetiyle gelen İzmir Şubesi, Genel Kuruldan istediği sonucu alamayınca daha da hırçınlaşmış ve adeta, İzmir bölgesinde derebeyliğini ilan etmiştir. Genel Merkez yöneticilerinin Şubeye bağlı işyerlerinde işçilerle konuşmasına izin vermemek. Bu ne demektir? Bu düpedüz, Merkezle ipleri kopardığını ilan etmektedir. İşte işler bu noktaya geldikten sonradır ki, bıçak kemiğe dayanmış ve Lastik-İş Merkez Yönetimi sözkonusu kararı almıştır.

Bu kararın arkasından görevden alınan şube yöneticilerinin kopartacakları demokrasi yaygarasını ve "tasfiyecilik" suçlamasını daha şimdiden duyurmuş gibi oluyorum. İktidarda oldukları zaman demokrasinin "d" sini akıllarına getirmeyen, tasfiyeciliğin dikalmasını yapanlar, şimdi birdenbire masum demokrasi aşkıyla pozuna bürünecek ve koro halinde bağırışmaya başlayacaklardır. DISK içinde de "demokrasi" adına TKP'li kılığın atılmasına karşı çıkacak ve bu koruya katılacak olanlar bulunacaktır.

Öyleyse şu demokrasinin sesini deşmekte, demokrasi anlayışımızı biraz açmakta yarar vardır.

Evet. Örgütlerimizde en geniş demokrasiden, özgürlükten yanayız. Tasfiyeciliğin karşısındayız. Ama bu, bölücülere, yıkıcılara örneği bölme yıkma özgürlüğünü vermek demek midir?

"Gelin Sayın TKP'liler, örgütümüzü canınızın istediği gibi bölün parçalayın. İstediginizi alın, istediğinizi satın. İşçilerin tepesinde dilediğinizince at oynatın" demek midir?

Elbette hayır. Bölücülüğe, yıkıcılaşmaya demokrasi tanırız, asıl o zaman demokrasiyi yok etmiş oluruz. Demokrasi düşmanları ile mücadele etmeden demokrasiyi sağlayamayız. Günümüzün en azılı demokrasi düşmanı olan TKP'yi tasfiye etmeden demokrasiyi kuramayız.

Yazımızın başında da belirttiğimiz gibi, Lastik-İş Genel Merkezinin aldığı karar olumlu, cesaretlidir. Ama bu karar tek başına, İzmir bölgesini TKP belasından temizlemek için yeterli midir? Böylesi kararların yeterli olmadığını anlamak için DISK deneyine bakalım. DISK yöneticileri 1979 başlarında bazı TKP'li sendikacılara karşı, şimdi Lastik-İş yöneticilerinin aldığı karardan daha da radikal kararlar almışlar, bu kişileri DISK'ten ihraç etmişlerdir. Ama sonuç ne oldu? Aynı kişiler aradan 1.5 yıl bile geçmeden, yeniden ve daha güçlenmiş bir şekilde DISK üyeliğine döndüler, üstelik de DISK üst yönetiminde görev aldılar. Çünkü DISK yöneticileri aradan geçen bu bir buçuk yıl içinde ihraç ettikleri bu kişilerin fikirlerine karşı en ufak bir mücadele yürütmediler. Tam tersine o fikirlerle sürekli uzlaştılar. Böyle yaptıkları için de aldıkları ihraç kararlarının haklılığına kimseyi ikna edemediler. Sonuçta bu kararların altında ezildiler. Eğer, Lastik-İş yöneticileri de aynı yolu izler ve İzmir bölgesinde görevden aldıkları yöneticilerin fikirlerine karşı etkili bir mücadele yürütmez, bu kılığın etrafına saçtığı zehirli tohumları söküp çıkarmak için gayret sarfetmezlerse, ekilen tohumların yeşerip büyümesi ve yeni Nail Karakaşlar yaratması işten bile değildir.

Boşuna denemiyorlar: Ayrık otu biçilmez, yolunur.

«Sol grupları

toplayıp dağlara mı çıkayım?»

Kars bir «kurtarılmış bölge» mi, çetecilerin, çapulcuların memleketi mi? Kürdistan içinde bir cephe mi?

YILLAR sonra memleketim Kars'a gidiyorum. Kulaklarımda, daha yurda ayak bastığımda başlayan söylentiler, anılar, yorumlar... Çoğu da Kars ve yöresinin politik durumu ile ilgili idi bu sözler. Örneğin bazıları diyorlardı ki, "Kars devrimci bir kurtarılmış bölgedir". Bazıları, "Kars çok kötü durumda, bütünüyle çetecilerin ve çapulcuların yeri haline geldi. Bu kimselerin yanlış siyasetleri halkı felakete götürüyor" diyorlardı. Bir üçüncü grup ise "Kars Kürdistan bölgesi içinde bir cephe ve yakında devrimci bir gelişimin ve silah mücadelesinin temel dayanak noktalarından biri haline gelebilir" deyiş çıkıyorlardı.

Acaba bu sözlerden hangisi doğru idi? Gerçek Kars nasıldı?

Erzurum üzerinden Kağızman'a

ERZURUM —Kars sirtüşmesi zaten yabancı değil. Şimdi ise iş yol kesme, dövme ve dövümler olaylarına kadar varmıştı. Ne olur ne olmaz dediyer Erzurum'da aktarma yapmayan bir şirketten bilet almıştım. Otobüsümüz Erzurum'un gününce yazın saatlik bir mola verecekti. Yolcuların çoğu Karslı idiler. Mola sırasında bazı ideler almak gerekli idi: Topluca bir arada bulunmak, gezerken, yemek yerken birbirinden pek ayrılmamak. Herhangi bir saldırı olursa, şoförü hemen hareket ettirmeye zorlamak ya olmazsa topluca savunmaya geçmek. Neyse ki bunların hiç birine gerek kalmadı. Sağ salım yola devam ettik.

İlk durak Kağızman

KAĞIZMAN ilçe sınırına girerken hemen hiç bir şeyin değişmediğini gördüm. Yollar da yine eskisi gibi köyüdü. Hiç bir şeyin çok uzun yıllar değişmediğini gördüm. Hiçbir şeyin kalması için ilginç esri ile anlatılıyordu: "Hükümetler Çarlık Rusyasının mirasına o kadar saygılı ki, hiç bir şey el vurup bozmuyor." Değişen tek şey Kürt köylerinin adlarıydı.

Devletin Kağızman'a layık gördüğü diğer bir şey de partizanlık. Partizanlık yerli efsane dayanarak hükümlü sürdürüyor. Örneğin 12 Mart'a karşı yazdığı yazılarla köylülerin ve aydın çevrelerin desteğini kazandı bulunan kaymakamın yerinde daha ne kadar durabileceği belli değil. Zaten şu anda da uğradığı sürgünün Danıştay tarafından bozulmasına dayanarak yerinde duruyor. Başka bir örnek de CHP'li bir vatandaşın sağlık memuru olan iki kız ve oğlunun. Yozgat ve Tokat'a tayin edildiler. Tayinler Danıştay tarafından durduruluyor ama, gizli eller bu karara rağmen "ya sürgün, ya istifa" diye diretmekten geri kalmıyor. Partizanlık konusunda ki en ilginç örnek Kağızman Lisesinden. İki müdür arasında adeta yazılı olmayan bir anlaşma var. İktidara CHP gelirse biri, CHP gelirse diğeri istifa ederek yerini ötekine bırakıyor. MHP'li Sezgi Can'ın ve Kürt Baro (Bahri) partizanlık konusunda elebaşlıklarına halkın tepkisini en çok çeken kişiler.

Kağızman'da devlet terörü şimdilik yok ama, eli kulağında diyorlar. Soyadı Ergenekon olan MHP yanlısı bir polis "ben özel olarak komünist avlamaya geldim buraya diyerek bu konudaki gelişmelerin "müjdesini" şimdiden veriyorum.

Eskilerden soruyorlar

İlçede gençler arasında "Kurtuluş", "Halkın Kurtuluşu", "Özgürlük Yolu" ve "Ulusalçılar" (Apocular) bir miktar taraftar toplandı ama, AP hükümetinin gelişi ile birlikte bunların hepsinde önemli bir dağılıma ve moral çöküntüsü başlamış. Birbirlerini suçlamaya, kirli çamaşırlarını dökmeye başlamışlar

bile. Ve gerçekten devrim isteyen birçok genç var Kağızman'da. Bunlarla tanışıp sohbet ettim. Çoğu, durumdan dert yandılar ve uzun uzun konuşup eskiki anlatmamı istediler. Efsaneleşmiş şeyler, serüvençe şeyler anlatmamı istiyorlardı: "Nurhak dağlarını gezdiniz mi?", "Denizle oturup hiç konuşmuş mu?", "Kaypakçaya ile ortak çalışmanız oldu mu?", "Filistin'e nasıl gectin? Filistin'de nasıl savaşılıyor? Hapishanede işkencelere nasıl dayandın?"... Verdiğim ce-

vaplar çoğu zaman onları şaşırtıyordu. Benim hakkımda yaratıkları seriven öyküleri karantıklaşıyor, yıkılıyordu. Ama anlatıklarından geçeceği görülen de olmuver değildi.

Kars'a niçin geldim?

BUNCA sürgünlü ve uzun yıllardan sonra memleketimde dönüşüm kiminde sevinç kiminde heyecan, kimisinde şaşkınlık yaratırken, bazılarında korku ve telaşla düşmüşlerdi. Kimileri benim bir savaşçı olarak eğitim gördüğümü ve sol gruplarla dağa

çıkacağımı düşünüp etrafımda toplanmaya ve beni ayartmaya çalıştılar. Benim böyle bir maceraya hiç de niyetli olmadığımı anlayınca yavaş yavaş uzaklaştılar ve kendi bildikleri yollarına devam etmeye karar verdiler. Onların gözünde ben "Pasifizme batmış korkağın tekiydim". Bu gençlerden biri bu duyguları bana şöyle ifade etti: "Abi sen bugün ne olursan ol, devrimci bir geçmişin var ve biz o geçmişe saygı duyarak sana bir şey demiyoruz".

Dönüşümden tedirgin olan bazı yakınlarım da oldu. Bunlar eskiden benim yüzümden bir sürü baskı görmüşler ve acı çekmişlerdi. Çoğu yakın ve uzak akrabalarımı. Dönüşümün onları tekrar bazı derlere sürükleyeceğini düşünüyordular.

Geldiğime gerçekten sevinen ve gururlananlar ise aslında 12 Mart acısını en çok çeken eş dost, aile ve arkadaşlarım oldu. Hem beni görmekten, hem düşmanlık yapanlara ve fesatçılara inat, sağ salım ve özgür olmamdan ve şerefli bir iş yapıp yuzakı

ile geri dönmekten büyük bir sevinç duyuyorlardı. Benim yokluğumu fırsat bilen bazı kimseler kendi çıkarları için habire ihbarcılık yapıyorlar ve "O da Deniz Gezmis gibi asılacak" diye söylentiler yayıyorlar. Dönüşüm böyle kimseler için gerçek bir sürpriz oldu. İnanılır gibi değil, gavurun içinde ölmedi, sağ geldi» dediler

(Devam edecek)

İşyerini harabeye çevirenlere kapılar yeniden açıldı

MHP'liler yeniden Antbirlük'e alınıyor

Son gelişmeler üzerine Müdür Muavini ile Personel Müdürü istifa ettiler işten çıkarılanların sayısı 50' yi aştı

ANTALYA (ÖZEL) —Antbirlük Genel Müdürlüğünden sonra Antbirlük'e bağlı diğer işyerlerinde de işçi atımı başladı. Son tespitlere göre Antbirlük'e bağlı işletmelerde işten atılan işçi sayısı 50' yi aştı. Bu arada Antbirlük'e bağlı Aksu İplik Fabrikasında işten çıkışı verilen iki işçinin çıkışlarını sözleşmeye aykırı olduğu için onaylamayan İplik Fabrikası Müdürü Mehmet Ali Adıgüzel zorunlu izine ayrıldı.

Antbirlük'e bağlı Topçular Kamyon İşletmesi, Yağ Kombinasına bağlı işyerlerine geçici görevle gönderilen ve içinde MHP'lilerin de bulunduğu işçiler ise işyerlerinde sürekli olay çıkarmaya çalışıyorlar. Buralarda olay çıkarmak isteyen işçiler birbirlerine karşı kişikirtan MHP'lilerin ise MC'nin yıkılmasından sonra İplik Fabrikasında çıkan olaylarda işyerlerindeki çeşitli malzemeleri tahrip eden kişiler olduğu belirlendi.

Öte yandan işyerlerinde yeni alınan ve eskiden kalan AP'li işçiler de yeni alınan MHP'lilerden huzursuz olmaya başladılar. Özellikle Genel Müdürlükteki AP'liler MHP'lilerin baskısı karşısında huzursuz durumdalar. MHP'lilerin baskısından rahatsız olan ve daha önceden Antbirlük'te çalışan AP'li bir işçi, MHP'lilerin tutumu konusunda sorumuzu "Bunların yaptığı haydutluklar. Bunların geldiği yerde huzur kalmaz. Emekliliğime az bir zaman kaldı. Zamanı gelince hemen emekliye ayrılacağım" diye cevap verdi.

Antbirlük'teki son gelişmelerden sonra AP'li Antbirlük Genel Müdür Muavini Mehmet Minta ve geçici Personel Müdürü Cevdet Balıkcıoğlu görevlerinden istifa ettiler.

Şimdi ise alınanlar geçmişte Antbirlük işyerlerini bu hale getirmişlerdi

LASTİK-İŞ GENEL YÜRÜTME KURULU, İZMİR ŞUBE YÖNETİMİNİ GÖREVDEN ALDI

Genel Yürütme Kurulunun kararında, İzmir Şube Yönetiminin örgüt yıkıcılığını ve merkez tanımamayı sürekli hale getirdiği belirtiliyor

İZMİR (ÖZEL) —Lastik-İş Genel Yürütme Kurulu "Temmuz 1980 tarihli genelgesiyle TKP'li İzmir Şube Yönetimini görevden aldığı açıkladı.

İşçilere karşı zorbalık uygulayan, sendika İÇL bölücülük ve örgüt yıkıcılığı yapan şube yönetiminin görevden alınması işçiler arasında sevinçle karşılandı.

Nail Karakaş başkanlığındaki yönetim İzmir Şube binasını işçilikle ilgili olmayan İGD'lilerin toplandı yeri haline getirmiş, kendisine yönelen her türlü muhalefeti baskı ile sindirmeye kalkmış ve hatta bir süre önce İzmir'e sendikaya bağlı işçilerini ziyaret eden Genel Merkez yöneticilerini konuş-turmamışlardı.

Lastik-İş Genel Yürütme Kurulunun açıklamasında şu hususlara yer verilmektedir:

"Yürütme Kurulumuz, 18.7.1980 tarihli ve 9 sayılı oturumunda, örgüt yıkıcılığını, merkez tanımamayı ve demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı ilkelerini çiğnemeyi sürekli hale getiren İzmir Şube yöneticilerinin görevden alınmasını kararlaştırmıştır."

Genel Yürütme Kurulu, sendikacı işçilere şu çağrıyla yaparak açıklamayı bitiriyor:

"Görevden alınan Şube yöneticileri, her türlü yalanı söyleyerek, size Genel Merkez aleyhine konuşmaya devam edebilirler. Şimdi sari bir sendika kurma girişimine de başvurabilirler ve sizleri sari sendikalara üye yapmak isteyebilirler. Bu konuda da tedbirli ve uyanık olunuz."

Şube yönetiminin görevden alınması İzmir Gıda-İş tabanında memnuniyetle karşılandı

Köln'de Ford Fabrikasında vardığı çıkışında Türkiye'li işçiler... İzzetlik dalgaşı en başta yurttaşlarımızı tehdit ediyor...

TÜRKİYE İŞÇİLER TOPUNUM GÜNÜNDE

Almanya'da otomotiv sanayisinde durgunluk bekleniyor

ALMANYA (ÖZEL) —Almanya'da sanayinin büyüme hızının önümüzdeki yıllarda geçmiş yıllara göre büyük ölçüde düşmesi bekleniyor. Uzmanlar bu hızın yıl yüzde 1,5 dolayında olacağını, gelecek yıllarda ise sıfır noktasına geleceğini belirtiyorlar.

Bütün Avrupa'yı etkileyen yeni bir durgunluk dalgası beklenirken bu dalgadan en çok Alman otomotiv sanayisinin etkileneceği belirtiliyor. Alman ekonomi uzmanları şimdi hükümetin alacağı önlemlere böyle bir durgunluk döneminin atlatılıp atlatılmayacağı tartışıyorlar. Alman hükümeti ise yenilendirilmiş yatırımlar ve ek kredilerle üretim hızını düşürmek için yeni projeler geliştiriyor.

Eğer bütün önlemlere rağmen sanayideki durgunluk önlenemezse başta otomotiv sanayisi olmak üzere birçok sanayi dalında toplu işten çıkarılmaları artacağı ve bundan en fazla etkilenecek olanların da yine Türkiye'li işçiler olacağı görülmüyor.

1974 yılındaki durgunluk döneminde de böyle olmuş ve binlerce Türkiye'li işçi Almanya'daki işlerini terketmek zorunda kalmış, bunlardan bazıları yurda geri dönerken bazıları da Almanya'daki sosyal kurumların yardımıyla bu dönemi atlatmaya çalışmışlardı. Uzmanlar yeni bir işsizlik dalgasının Almanya'da şimdi büyük sorunlar ortaya çıkarmasından korkuyorlar.

AFGAN DİRENİŞÇİLERİYLE

İlhan Sürmeli
Ragıp Duran
Afganistan
gezi notları

Genel Dağıtım: TÜR-DA
Hamam Sokak,
No: 4, Cağaloğlu-İstanbul
Tel: 27 25 22
75 Lira

Acıka DOĞAN YURDAKUL

78' de söylenen söz

Demirel'in "Ben onu 1978'de söylemiştim" dediği söz 1978'in son günlerinde söylenmişti. Kahramanmaraş katliamının ardından yaptığı basın toplantısında, bir gazetecinin sorusu üzerine gazeteci Maraş olaylarının kendisine "milliyetçiyim" diyenler tarafından yapıldığını belirlediğini söyleyince Demirel "Bana milliyetçiler de suç işliyor dedirtmezsiniz" demiş ve olayın adalete intikal ettiğini eklemiştir.

Şimdi kesin hüküm olmamakla beraber adalet ilk kararını vermiş bulunuyor: 22 idam! İdam hükmü verilenlerin hepsi de kendisine "milliyetçiyim" diyenler. Aralarında kendilerine "solcuym" diyen yok.

Acama Demirel bu kararın vereceğini tahmin etti de mi, karardan birkaç hafta önce "Ben o sözü 1978'de söylemiştim" dedi. Yani "Bugün aynı fikirde değilim" mi demek istedi?

Bir Başbakanın ağzından hem de, katiller hakkında, suç örgütü hakkında cimbrizla laf almak çok acıklı bir durumdur. Ama Maraş davasının kararından sonra herhalde artık bu idam verilen 22 kişinin de aslında devlete yardımcı olmak fikrinden hareket ettiklerini söyleyecek yüzü kalmamıştır.

Kalmamış olmalıdır ama, bu kararın verildiği gün Bolvadin'de konuşmakta olan Başbakan, Türkiye'ye sokulan fitnenin komünizm olduğunu tekrarlamıştır. Aynı gün, Mamak'tan iki idamla kaçırın suç örgütü mensupları tutuklanmıştır ama Demirel Bolvadin'de MHP'lilerin önünde coşup bu olayları unutturabilmiştir.

MHP'nin Hergün gazetesinin haberle ilgili

başlıkları çok ilginçti:

- Kahramanmaraş davası sona erdi.
- Eee?
- Kararlar açıklandı, adalet yerini buldu.
- Nasıl?
- MHP ile ilgili suç duyurusu talebi reddoldu.
- Anlaşıldı. Muazzam bir yükten kurtulduk diye. Peki sonra?
- MHP'liler beraat etti.
- Yok ya? Motorcu Hoca, Judocu Gıngör, Pol-Bir'li Fuat Şerment, Türkoğlu İlçe Yöneticiniz Mehmet Kızıldağ neci oluyorlar?
- O kadar fire verecek.
- Peki kimmiş bu beraat eden MHP'liler?
- Ökkeş Kenger, Mehmet Leblebici, Yunus İlhan, Hasan Balcı...
- Allah Allah hani bunlar MHP'li değildi? Duruşmalar boyunca MHP'li olduklarını inkar etmediler mi? Hani olaylar sırasında MHP'lilerlerinden çıkmamış, hiç bir şey görmemişlerdi?
- O zaman öyle söylemeleri gerekiyordu.
- Demek sizde iki türlü üyelik var. Suçlanınca saklanıyor, beraat edince açıklanıyor.
- Tabii, bundan normal ne var?
- Peki haberinize devam edelim, başka ne olmuş mahkemede?
- 22 kişiye idam verdiler.
- Bunlar neci oluyor?
- MHP'li değil ya neci olursa olsun.
- Öyleyse bunlar asılabilir.
- Ne yapalım, adam öldürmeselerdi.

Umarız bir yıldır yağılan yüzlerce kişi, Hergün'ün haberi veriş biçiminden önemli şeyler öğrenmişlerdir.

DÜNYAYA BAKIŞ

VARŞOVA'DAN GDANSK'A KADAR GREVLER SÜRÜYOR

Polonya'da emekçiler Sovyet yanlısı rejime karşı mücadeleyi yine yükselttiler. Fotoğrafta bir fabrikada işi bırakan işçiler görülüyor.

Polonya yönetimi, toplumsal hoşnutsuzluğun «bazı gerçek yoksunluklardan» kaynaklandığını itiraf etti

Varşova yönetimi, 1981-85 döneminde Rusya ile ticari ve iktisadi ilişkilerin azalacağını açıkladı

Bazı yöneticiler işçilere "Grev yaparsanız Rusya gelir" diye tehditler yağıyor

prim dağıtmaya karar verdi. Ama Polonya'nın vadeleri bitmiş ve hemen ödemesi gereken 19 milyar dolar dış borcu var.

SOVYETLER'DEN UZAKLAŞMA MI?

Polonya'nın içinde bulunduğu ekonomik güçlükler toplumsal huzursuzluğa yol açarken, Gierek yönetimi dahil bir çok uzman çözümleri dış ilişkilerde görüyor. Hükümetin bağlı olan işçi sendikalarının yayın organı "Głos Pracy", ağustos başında yayınladığı bir haberde, 1981-85 dönemi içinde Polonya'nın Sovyetler Birliği'nden yapacağı ihracatın azaltılacağını bildirdi. İh-

zete, bu indirime gerekçe olarak Sovyetler Birliği'nden satın alınan mallara çok fazla ulaşım gideri eklendiğini yazdı. Verilen resmi sayılara göre Polonya 1980 yılında dışımla 6 milyar dolar ayırmak zorunda. Ancak, yönetim kademesinde bu indirimden hoşnut olmayan bazı çevreler var. Örneğin, işçi grevlerini bastırmaya çalışan bazı yöneticiler, "Ayaklanırsanız Ruslar gelir, uslu uslu oturup çalışın!" diye tehditler savuruyorlar.

Batılı gözlemciler, Polonya'nın Doğu Bloku içinde kendine özgün bir yer tutmaya çalıştığını belirtirken, Kremlin'in gelişmeler karşısında sessiz kalamayacağı görüşünü paylaşıyorlar. Aynı çevreler önümüzdeki dönemde Polonya'nın daha büyük kalkantılara gebe olduğunu belirtiyorlar.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Piyasada olmayan mali güzle yüksek fiyatla satan kimsede. 2) Başkalarının sırtından geçinen-TERSİ cinayet işlemiş kimsede. 3) TERSİ yolculuk-TERSİ bir soru eki. 4) İnce olmayan-Yaz mevsiminde kullanılan. 5) TERSİ bir erkek ismi-Yetersiz. 6) Dünyanın yuduşu-Oruç açmak için hazırlanan. 7) TERSİ bir Ermeni ismi. 8) Bir teknik üniversitemizin kısaltılmış adı-Terbiyeci.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Tabut konulmak için yapılmış kumaşla örtülü yüksek taban. 2) Sinirlik. 3) Huzur-TERSİ bir ünlem. 4) İlgü. 5) Erkekler için kullanılan-Bir para birimi. 6) Kabul anlamında kullanılan yabancı bir kelime-Almanya Halk Birlikleri Federasyonunun kısaltılmışı. 7) Kayık. 8) Bir nota-Anadoluda kullanılan bir hitap sözü. 9) Hatıralar. 10) Kalsiyum'un simgesi-Bir giyim firmasının kısaltılmış adı. 11) TERSİ yakın. 12) TERSİ bir emir.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1) Başsavcılık. 2) adE-Sakarın. 3) Lakin-Harabe. 4) aleB-Kir-iz. 5) Brak-Esra. 6) Al Dallas. 7) Naliet-letme. 8) Rota-Karpaz.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Balaban. 2) Adalılar. 3) Şeker-Lo. 4) İbadet. 5) katA. 6) Vs. 7) Cahillik. 8) İkar-Ala. 9) Lar-Eser. 10) irA-İP. 11) Kibir-Ma. 12) Nezaret.

Zonguldaklı okuyucumuza cevap

sorular? cevaplar

ÜÇÜNCÜ DÜNYANIN ÖZELLİKLERİ

SORU: Üçüncü Dünyanın özellikleri nelerdir?

CEVAP: Emperyalizm çağında dünya ezilen ve ezen uluslar olarak ikiye bölündü. Ezen ülkeler, burjuva demokratik devrimini yapmış, kapitalist emperyalist ülkelerdir. Ezilen ülkeler ise, burjuva demokratik devrimini yapmadan emperyalizmin baskısına altına düşmüş, sömürge ya da yarı-sömürge, yan-feodal geri ülkelerdir.

Emperyalizm çağının tipik özelliği olan tekelleşme süreci devam ettikçe ezen bazı emperyalist ülkeler kampında da bir bölünme oldu. Bazı emperyalist ülkeler iyice tekelleşerek dünyayı tek başlarına ele geçirmek üzere bir hegemonyaya yarışına giriştiler. Diğer emperyalist ülkeler, emperyalist karakterlerini sürdürmekle birlikte bu hegemonyacı emperyalistlerle dünya hakimiyeti için yarışamaz hale geldiler, hatta kendileri de bu hegemonyacı ülkelerin baskısına ve denetimine girdiler. Böylece bir avuç hegemonyacı emperyalist, diğer emperyalistler arasında da önemli bir çelişme meydana geldi. Bugün ABD ve Rusya gibi hegemonyacı emperyalist ülkeleri Birinci Dünya diye adlandıırıyoruz. Kanada, Japonya, Avrupa ülkeleri gibi diğer kapitalist ülkelere ise İkinci Dünya diyoruz.

Dünyanın ezilen uluslar kampında yer alan ve hegemonyacı, emperyalizme karşı mücadele eden temel gücünü meydana getiren ülkeler ise Üçüncü Dünya olarak adlandırılmaktadır. Üçüncü Dünya ülkelerinin büyük çoğunluğu henüz emperyalizmin sömürsünden kurtulmamış, burjuva demokratik devrimini yapamamış ülkelerdir. Ama sosyalist ülkeler de Üçüncü Dünyanın içinde yer almaktadır. Çünkü, emperyalist zinciri kırarak devrimlerini yapmış olan bu sosyalist ülkeler, dünyadaki siyasi sallaşmada emperyalizme ve hegemonyacılar karşı mücadele eden temel gücü olduğuna göre sosyalist ülkelerin Üçün-

Üçüncü Dünyanın içinde yer almaları doğaldır. Üçüncü Dünyanın özelliklerinin neler olduğu noktasına şimdi geçebiliriz.

Birinci olarak, Üçüncü Dünya, siyasi bir kategoridir. Dünya devriminin bugünkü aşamasında savaş, hegemonyacı ve Sovyet sosyal-emperyalizminin saldırılarına karşı mücadele eden temel gücünü oluşturan ülkeler, Üçüncü Dünyayı oluşturmaktadır. İkinci Dünya ülkeleri ve ABD, dünya birleşik cephesine kazanılması gereken müttefik güçlerdir.

İkinci olarak, Üçüncü Dünya ülkeleri emperyalist ve kapitalist olmayan ülkelerden oluşmaktadır. Emperyalizm çağında dünyanın ezen ve ezilen uluslar bölünmesinde ezilen ülkeler Üçüncü Dünyayı oluşturmaktadır. Bu ülkelerin ortak menfaati emperyalist zincirini kırmasıdır.

Üçüncü olarak, Üçüncü Dünya aynı zamanda ekonomik bir kategoridir. İleri kapitalist ülkelerin dışında kalan bütün sömürge, yarı-sömürge, yan-feodal, sanayisi gelişmemiş, ekonomik bakımından geri ve nispeten geri (ama aynı zamanda gelişmekte olan) ülkeler doğal olarak Üçüncü Dünyada yer almaktadır. Ayrıca gerçek sosyalist ülkeler de yukarıda izah ettiğimiz siyasi sallaşma nedeniyle Üçüncü Dünyanın bir parçasıdır.

Dördüncü olarak, Üçüncü Dünya ülkelerinin büyük çoğunluğu çağımızdaki ar-ti-emperyalist mücadeleler sonucunda siyasi bağımsızlıklarını elde etmiş ülkelerdir. Ancak emperyalizme ekonomik bakımdan bağımlıdır ve bugün, siyasi bağımsızlıklarını korumak, geliştirmek, daha adil bir yeni ekonomik düzen kurmak ve ekonomik bağımsızlıklarını elde etmek mücadelesi vermektedirler.

Beşinci olarak, sosyalist ülkeler dışında kalan Üçüncü Dünya ülkelerinin büyük çoğunluğunun ölümlü devrimci adım, emperyalizmi ve feodalizmi tasfiye edecek milli demokratik devrimi gerçekleştirmektedir.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Doğu Bloğunun zayıf halkası olarak bilinen Polonya'da, geçtiğimiz ayın ortalarında ve fiyatların yapılıp zamlar nedeniyle başlayan grev hareketleri Gdansk ve Baitük kıyılarındaki diğer kentlerdeki liman işçileri arasında da yayıldı. Varşova yönetimi 1970 yılındaki ayaklanmayı şiddetle bastırmanın derslerini çıkarmış olsa gerek ki, bu kez grevcilere karşı uzlaşma ve taviz tutumunu izledi. Öyle ki, önce et fiyatlarına yapılan dolaylı zam kaldırıldı, sonra da greve çıkan işçilere hem grev paraları hem de yeni primler ödendi.

Ancak Polonya Birleşik İşçi Partisinin yayın organı "Trybuna Ludu" 4 Ağustos tarihli bir yazısında "Toplumsal huzursuzluğun bazı gerçek yoksunluklardan kaynaklandığını" itiraf zorunda kaldı. İktidardaki partinin yayın organı, sözkonusu yoksunlukları sıralarken de şunları belirtti: "Dükkanlara ve fabrikalara az miktarda malzeme gönderilmesi, bekleme kuyrukları, fiyatların artışı, yaşam düzeyinin düşmesi, bürokratik mekanizmanın ağır işleme, ve bazı durumlarda kişisel çıkarların ağır basması, spekülasyon, rüşvet, artan iki yüzünlük ve yeni bir zenginlik sınıfının varlığı..."

İktidarın bu derece güç durumda bırakılan ve bazı gerçekleri itiraf etmeye zorlayan koşulları tahli eden AFP'nin Varşova muhabiri, aslında artık sessizlik duvarının büyük ölçüde yıkıldığını yazıyor.

YUNANİSTAN-SOVYET TİCARET ANLAŞMASI UYGULANMAZ HALE GELDİ

MIHAIL VASILYADIS (ATINA)

Yunanistan-Sovyetler Birliği Ticaret ve İşbirliği Anlaşması, Sovyetler Birliği'nin vadettiği taahhütleri yerine getirmemesi nedeniyle etkisiz kalma durumunda geldi.

Bilindiği gibi Sovyetler Birliği Yunanistan'a elektrik, doğal gaz ve petrol vermeyi, alümina konusunda ise teknik yardım ve işbirliğinde bulunmayı taahhüt etmişti.

Sovyetler elektrigi sadece gece verdiğini bildirmektedir ve satacağı petrolün Libya menşeli olduğunu söylemektedir. Sovyetler doğal gaz konusunda ise, aniden, Bulgaristan'daki doğal gaz boru hattının, gerekli gazı taşıyacak kapasitede olmadığını ileri sürmektedir.

Anlaşmanın işleme hale gelmesinden sonra bir Sovyet mali komisyonunun eylül ayında Atina'ya gelecek Yunanlı yetkililerle görüşeceği verilen haberler arasındadır.

T.C. KADIKÖY 3. İCRA MEMURLUĞU MENKUL SATIŞ İLANI

1980/817 Tal.

Bir borçtan dolayı mahcup olup satılacak paraya çevrilmesine karar verilen aşağıda cinsi, miktarı ve muamele kıymetleri yazılı menkul malların bulunduğu Fikirtepe, Yıldırım Sokak, No. 8'de Keresteci 2,5 Mk. normal dürgen kereste 42.500 TL. 1 Mk. mamul dürgen kereste 17.500 TL. 1 Teletrans EÇ-122 elektrikli hesap makinası 15.000 TL. ceviz kaplı yazı masası 10.000 TL, kahverengi meşin kaplı döner koltuk 5.000 TL. 2 adet 1 üçlü 1 teklif eviz kaplı küçük kareli divan ve koltuk, 76 adet yan mamul gürğünden imal edilmiş sandalye 38.000 TL. ki ceman 133.000 TL. açık artırma suretiyle satılacaktır.

1 nci satış 13.8.1980 günü saat 12.00 ile 12.30 arasında yapılacaktır. Bu satışta mallar muhammen kıymetlerin % 75'ini bulduğu taktirde müşterisine ihale edilecektir. 1 nci satışta bu mallara hiç talip çıkmaz veya teklif olunan bedel muhammen bedelin % 75'ini bulmaz ise o taktirde 2 nci satış 19.8.1980 günü aynı yer ve aynı saatte yapılacaktır bu satışta en yüksek bedel teklif eden müşterisine ihale edilecektir.

Satış peşin parayla olup ihale ve delaliyesini alıcıya ait olacaktır. 22.7.1980 (Basın: 5806-1031)

İLLER BANKASINDAN KANALİZASYON İNŞAATLARI YAPTIRILACAKTIR

Beldenin Adı	İli	Keşif Bedeli TL.	Geçici Teminatı TL.	Asgari Karne Grubu	İhale Evrak Bedeli TL.
Ordu	Merkez	162.000.000.-	4.860.000.-	B	3.125.-
Dikili	İzmir	195.000.000.-	5.850.000.-	B	3.125.-

1- Yukarıda gösterilen kanalizasyon inşaatı işleri kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur. 2- İhale evrakı Bankamızdaki İller Bankası Mensupları Yardım Derneğinden bedeli karşılığı temin edilecektir. 3- Teklif verecekler teklif şartnamesinde istenilen belgelerle yeterli belgesi almak üzere 20.8.1980 Çarşamba saat (17)'ye kadar Bankamıza müracaat edeceklerdir. 4- Teklif zarfları 28.8.1980 Perşembe saat (12)'ye kadar teslim edilecektir. 5- Teklif zarfları 28.8.1980 Perşembe saat (14)'de Banka Satın Alma Komisyonunda açılacaktır. 6- Banka 2490 sayılı yasağa tabi olmayıp yeterli belgesi verip vermekte, ihaleyi yapıp yapmamakta veya işi ihaleye girenlerden dilediğine vermekte serbesttir. (Basın: 1854-1030)

Genç Vanuatu Cumhuriyetinde, bağımsızlık sonrası sancılar dinmedi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

HABER ajansları, gazeteler, radyolar geçtiğimiz 30 Temmuz günü Pasifik Okyanusunun güneyindeki bir Fransız-İngiliz ortak sömürge olan Yeni Hebrid Adalarının bağımsızlığını kazandığını bildirmişti. Ancak o zamandan bu yana genç Vanuatu Cumhuriyeti bağımsızlık sonrası sancılardan kurtulmadı.

Vanuatu Cumhuriyeti yaklaşık olarak 900 kilometre boyunca bir kordona serpilmiş takımadalardan oluşuyor. Ve bu adalar arasında en büyüğü ve en zengin olan Espiritu Santo adası halen genç Cumhuriyetin bağımsızlığı kazanmasına karşı çıkıyor ve takımadaların dışına kalmak istiyor. Çünkü bu adada Jimmy Stevens adında, A-

merikahların desteklediği eski bir boldozer sürücüsü var. Stevens, adadaki Fransız ve İngiliz işadamları ile de birleşmiş. Bağımsızlık aleyhtarı lider 1979 Kasımında yapılan seçim sonuçlarını geçersiz sayıyor

Stevens, Adadaki yerlileri de zehirli mızraklarla silahlandırıp, bağımsızlık güçlere karşı savaşmaya hazırlanıyor. Üstelik, bölgedeki kaynaklar, Stevens'in ebeveyni durumundaki Amerikan Phoenix Vakfının Santo Adasına M-16 makineli tüfekler taşıdığını bildirdi. Bu gelişme üzerine Vanuatu Başbakanının da Australya hükümetine başvurarak üç keşif uçağı istediğini öğrendi.

Tüm takımadalarda Vanuatu Cumhuriyetinin bayrağı dalgalanırken Santo Adasında halen İngilizlerin ve Fransızların 100'er kişilik askeri birlikleri düzenli şekilde çalışıyor. Stevens'in ise 3000 yerli silahlandırıldı, Adada bulunan 900 Fransız ve İngiliz'in de Stevens'i desteklediği bildiriliyor.

Şimdi işin içine Phoenix Vakfı, İngiliz ve Fransız birlikleri de girince Santo Adasının Vanuatu Cumhuriyetine nasıl katılacağı merak konusu oldu...

İLAN İSTANBUL 8 NCİ İCRA MEMURLUĞUNDAN

980/6386

Mahcup olup satılmasına karar verilen 50.000 TL muhammen değerinde bir adet Chevrolet marka otaya ait sağlam yeni Krank'ın birinci aşak artırması 18.8.1980 günü saat 16.30-17.00 arası Sanayi Mahallesi Sultan Selim Caddesi No: 7, 4. Levent'te yapılacaktır. O gün yapılacak bedel muhammen kıymetin % 75'ini bulmadığı taktirde ikinci satış 19.8.1980 tarihinde aynı yer ve saatte yapılacak en çok peşin ihale edilecektir. Della-lye resmi ve damga pulu alıcıya aittir. Taliplerin satış günü ve saatinde mahallinde hazır olacak memura müracaatları ilan olunur. (Basın: 5807-1032)

Istanbul Sıkıyönetimin yazısı üzerine

(Baştarafı 1. sayfa)

"2. ...Sıkıyönetimin başarıya ulaşmasında basın etken olduğu bilinen bir gerçek olup, Komutanlığımız bu yönden basın özgürlüğüne büyük önem vermektedir.

"3. Bundan sonraki yayımlarda yukarıda açıklanan hususların gözetilmesini ve basının ile ilgili yazılara özellikle Basın Ahlak Yasasına uyularak yayın yapılmasını, aksi halde gazetesinin basım ve yayınının 1402 sayılı yasanın 3/c maddesi gereğince yasaklanacağını bilmesini önemle rica ederim."

Özellikle şu nu belirtelim: Gazetemizin "son günlerdeki" hangi yayınına suç vardır? Herhangi bir yazal mercî böyle bir uyarı yollarken, somut olarak yayının adını vermelidir ki, gazetemizin de bu uyarının haklılığını inceleyebilsin. Oysa Sıkıyönetimin yazısı soyuttur.

Yazı, 6 Ağustos 1980 tarihini taşımaktadır. Gazetemizin "son günlerde" yaptığı yayını, ÜGĐ Hukuk Masası Başkanı Ali Yurtaslan'ın açıkladığıdır. Denebilir ki, gazetemizin bütünü "son günlerde" bu konuya ayrılmıştır. Sıkıyönetim, acaba bu yayında mı suç bulmakta ve "Aksi halde gazetemizin basım ve yayınının yasaklanacağını" bildirmektedir.

Ali Yurtaslan'ın itirafı iki idamlığın Mamak Askeri Cezaevinden kaçış olayıyla başladı. TİKP Genel Başkanı Doğu Perinçek, 28 Temmuz günü, Ali Yurtaslan'ın itirafına dayanarak yaptığı basın toplantısında, ülkücülerin Cezaevinden Adam Kaçırma Örgütünü isim isim açıkladı ve Mamak'ta onlara yardım eden subayların ve askerlerin isimlerini de belirtti. (Aydınlık, 29 Temmuz 1980). Birkaç gün önce, bir bildiri yayınlayan Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı, Ali Yurtaslan'ın verdiği bilgileri doğruladı: Cezaevinden adam kaçırma ülkücü bir örgüt vardı. Ali Yurtaslan'ın itirafında bu işle uğraştıkları belirtilen Erdem Şenocak, Fatih Kirişçiöğüt, Yaşar Yarı ve Avukat Yalçın İlik'in isimleri, Sıkıyönetimin bildirisinde de anılıyor ve bunlar tutuklanıyordu.

Gene Ali Yurtaslan'ın kaçışla ilgili olarak dikkatle üzerinde durulmasını söylediği Yüzbaşı Hasan Meşci ve bazı askerler kaçırma suçlarını itiraf ediyor ve tutuklanıyorlardı.

Aydınlık, teröre karşı mücadelede yüklenildiği görevi bir kez daha yerine getirmiş ve sanırız Sıkıyönetimin kaçırma olayını ortaya çıkarmada başarı kazanmasına bir katkıda bulunmuştu.

Kanunsuzluk yapan ve suç işleyen, yüzbaşı ise yüzbaşı, albay albay, vali ise validir. Terör odaklarının devletin içine yuvalandığı bir ortamda, basının görevi gerçekleri açıklamaktır. Teröre karşı başarı kazanmak isteyen bir Sıkıyönetimin bunu olumlu karşılaması gerekir.

Aydınlık'ın "son günlerdeki" hangi yayınında, halk kanunsuzluğa teşvik edilmiştir? Hangi haberinde kamu güvenliğini için tehlikeli bir tarzda kin ve düşmanlık tahrik edilmiştir? Hangi yorumda suç övülmüş ve devletin askeri ve güvenlik kuvvetlerine hakaret edilmiştir? Yoktur böyle bir şey!

Aydınlık, çıktığı günden beri, zorbalık ve terörün son bulması ve iç barışın sağlanması için varını yoğunu ortaya koyarak ve çeşitli tehditlere göğüs gereker yayını yapıyor. Bu kendisi kendimize bir övgü değildir. Artık kamuoyunda yerleşen bir kanıdır. Sıkıyönetim Komutanlığının, tam da terör odaklarının birinin çeşitli suçlarını somut kanıtlarla sergilediğimiz bir sırada, bize böyle bir yazı göndermesi gerçekten esefle karşılanacak talihiz bir olaydır.

Aydınlık, bugüne kadar çeşitli olaylarda Sıkıyönetim ile değerlendirme ve analiz ayrılığı içinde oldu. Sıkıyönetimin yukarıdaki bildirilerde ihtara muhatap oldu. Bir keresinde Başyazarı dokuz gün gözaltına alındı. Bu olayların hemen hepsinde Aydınlık haklı çıktı.

Biz yasallığımızı güveniyoruz. Daıma sorumlu ve dikkatli davranıyoruz. Olabilir ki, Sıkıyönetimin işlerini son derece yoğun olması dolayısıyla, Aydınlık'ın yayınları yeterince dikkate alınmadığı için, ya da sunulan çeşitli raporların doğruluğu... araştırılmadığı için, kanuna dayatılmayan suçlamalar yapılmaktadır. Biz de, bir basın organı olarak Sıkıyönetimden kanunilğe büyük titizlikle önem vermesini ve basın özgürlüğü üzerinde titremesini talep ediyoruz. Bu konular, herhangi bir kişi ve gazetesinin geleceğinin çok ötesinde, artık yurdumuzun geleceğini ilgilendiren büyük sorunlar haline gelmiştir.

Aydınlık, bugüne kadar Sıkıyönetimin hangi uyarıları ile karşılaştığını ve sonuç ne olmuştur:

1. "Bilinmeyen Sol" dizimiz, 6 Nisan 1979 günü İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığınca yasaklandı. Diziy devam ederek, gazetemizin kapatılacağı belirtilmişti. Sonuç: Askeri Mahkeme bu iddia hakkında takipsizlik kararı verdi.

2. Başyazarımız Doğu Perinçek, 24 Eylül 1979 tarihli "Mamak Cezaevi" başlıklı yazı nedeniyle 9 gün Mamak Cezaevinde gözaltına alındı. Sonuç: Askeri Mahkeme bu yazı hakkında takipsizlik kararı verdi. Daha önemlisi, bu yazıdan on ay sonra, o yazıda belirtilen Mamak Cezaevi personeli içinde MHP'lilerin yuvalandığı uyarısı daha da hak kazandı.

Bu uyarı zamanında dikkate alınmadığı için, iki idamlık Mamak Cezaevinden kaçırıldı.

3. Mehmet Önsöy'ün işkence sonucu öldüğü konusunda verdiğimiz haber üzerine, Sıkıyönetim radyolarda da okunan bir bildiri yayınladı. Bu bildiri, Mehmet Önsöy'ün işkenceyle değil, "Akut mide ülserinden" öldüğü söyleniyordu ve gazetemizin hakkındaki soruşturma açıldığı ilan ediliyordu. Sonuç: 1. Ordu Mahkemesi, 1 Ağustos 1980 günü Mehmet Önsöy olayıyla ilgili olarak görevliler hakkında gözaltı sırasında işkence ile adam öldürmek suçundan kamu davası açılmasına karar verdi.

Son olarak "Halka zor ve tehditle gazete satma" suçlaması üzerinde duracağız. Kesin olarak söylüyoruz. Bu iddia gerçek dışıdır. Herkes, bizi biliyor ve tanıyor. Zorla ve tehditle gazete satmak, bizim felsefemize aykırıdır. Biz böyle bir davranış, ağır bir suç sayarız. Bizi herhangi bir güc zorla, tehdit etse, gene zorla gazete satmayız. Bunun bir tek örneği yoktur ve olmayacaktır. Ama bizden hoşlanmayanların -niçin hoşlanmadıkları bellidir- balıncı tanıklık yaparak Sıkıyönetimi yanıltma ya kalkarlarsa, yalanı suçlusu da biz değiliz, yalanı söyleyenlerdir.

Aydınlık, ayağı Türkiye toprağına basanların birliğini savunuyor. Bağımsızlık bayrağını yükseltiyor. İç barışı gerçekleştirmeye yoluna kan koymuştur ve özgürlüğün kararlı savunucusudur. Sıkıyönetimin, bu ilkeler temelinde başarısını ister. Doğru görmediği her davranış ve işlemi de açık yüreklilikle eleştirir. Sanırız, bütün bunları Türkiye'ye gerçeklik.

Tunceli...

(Baştarafı 3. sayfa)

re köy yollarının da temizlenmesi yurttaşların tedirgin ediyor. Kırmızıköprü'nün ortasında geçen Pülümür Suyu, ilkokul ve ortaokul öğrencilerinin yaşamını da tehdit ediyor.

Yurttaşlar köy muhtarları aracılığıyla şu talepleri dile getiriyorlar:

"Kırmızıköprü nahiyesinde ondan fazla köyün bağlantı sını sağlayan köprümüzün acilen yapılmasını.

"Köy grup yollarının temizlenmesini ve onarılmasını.

"Çey yıldırı yapıları sürdürülen ortaokul binamızın tamamlanmasını.

"Nahiyemize elektrik verilmesini,

"Nahiyemiz sağlık ocağına araba ve dağ köylerine ebe verilmesini,

"Nahiyemiz postanesindeki santralin onarılmasını veya değiştirilmesini istiyoruz."

MHP İznit...

(Baştarafı 3. sayfa)

çıldı. Olayda ağır yaralanan Özer kaldırıldığı Hacettepe Tıp Fakültesi Hastanesinde kurtarılmaya çalışıldı.

Öte yandan Sıtelere Doğantepe Mahallesi Taşocakları semtinde önceki gece saat 21.00 sıralarında meydana gelen ikinci olayda da Emniyet Müdürlüğünde gece bekçiliği yapan Selahattin Kara kimlikleri belirlenmeyen 4 saldırganın açtığı ateş sonucu yaralandı. Bekçi Kara, Hacettepe Hastanesinde tedavi altına alındı. Yetkililer her iki olayla ilgili soruşturmanın da sürdürüldüğünü belirttiler.

VAN TESİŞ ŞUBE SEKRETERİNİN ÖLDÜRÜLMESİNİN TİKP İL ÖRGÜTÜNÜN AÇIKLAMASI

Bir süre önce kimliği belirlenemeyen kişilerce Van TesiŞ Şube Sekreteri Nazım Mehterbaşoğlu'nun evinin önünde öldürülmesi üzerine bir açıklama yapan Türkiye İşçi Köylü Partisi Van İl Başkanı Yusuf Cacı, Van'da işlenen bu ilk siyasi cinayetin şehide kargaşalığı artırması hedeflediğini söyledi.

İSTANBUL KÜÇÜKYALI'DA MHP SALDIRILARI

Kilavuzçayır semti ve Emek Mahallesiinde bazı kahveleri üs olarak kullanan MHP'liler, Küçükalya esnafı üzerinde yoğun bir baskı ve terör estiriyorlar.

Küçükalya'da bir süreden beri MHP'li oldukları bilinen bazı saldırganlar, bakkallara, kahvecilere ve diğer esnafa giderek haraç istiyorlar, zora Hergün gazetesi satarak, almak istemeyenleri ise ölüme tehdit ediyorlar.

Emek Mahallesiinde Çankırılıların kahvesinde toplanan MHP'lilerin saldırganları buradan düzenledikleri semt sakinlerince belirlendi.

Bu saldırganların bazıları, daha önceleri Küçükalya Pazırında Aslan Sarak adlı bir yurttasın öldürülmesi ve Erzincanlı Müslim'in kahvesinin üç kez bombalanması olaylarının planlayıcısı olduğu sanılan Ötügenç Celal Hoca'nın oğlu Abdullah Sarı çekiyor.

Öte yandan Abdullah Sarı'nın Küçükalya'da Atatürk Eğitim Enstitüsü Müdür Yardımcısının öldürülmesi olayında da yer aldığı övülmüştür. Ayrıca saldırganların arasında Erzincanlı Sıdik, Sarı Talat, Kenan Gedik ve Mevlüt adlı MHP'lilerin de bulunduğu bildirildi.

TJKP sahte solcuların cinayetini kinadı Tuzluca'yı da öldürülen kasabın üç çocuğu ortada kaldı

ANKARA (ÖZEL)

Sahte solcuların Ankara Tuzluca'yı da 6 Ağustos günü öldürdüğü kasabın üç çocuğu ortada kaldı. Çevrede bulunan esnafın silahlı saldırıya uğrayan kasap Mehmet Urfaloğlu ve olayda ağır yaralanan berber Ramazan Erdem hakkında "Bunlar kendi halinde insanlardı. Kimseye zararları yoktu. İkisi de evli ve üç çocuk babasıydı. Aileleri ortada kaldı" diyorlar.

Öte yandan olayla ilgili bir açıklama yapan Türkiye İşçi Köylü Partisi Çankaya İlçe Örgütü "solculuk" adına işlenen bu cinayetlerin semtde huzursuzluğu artırdığını kaydetti. Açıklamada şu görüşlere yer verildi:

"Bu cinayeti işleyenler faşizme karşı mücadele ettiklerini söylüyorlar, oysa bu misilleme eylemleri MHP'nin yeni saldırganları zemin hazırlıyor ve emeklerine yazıyor."

Açıklamada insanların fikirleri yüzünden öldürülmesinin nefretle karşılandığı, görüş ayrılıklarının ancak tartışma yoluyla çözülebileceği belirtildi.

Herald Tribune gazetesi "Maraş'ta üç elebaşı beraat ettirildi"

HABER MERKEZİ

PARİS'te yayınlanan International Herald Tribune gazetesi önceki günkü sayısında Kahramanmaraş katliamı davası ile ilgili haberinde 22 faşistin idamı mahkum edildiklerini bildirdikten sonra katliamın elebaşılarından üç kişinin beraat ettiğini belirtti. Gazete şöyle yazıyor:

"Mahkeme sonucunda, aralarında katliamın elebaşısı durumunda bulunan Okkes Kenger, Yunus İhan ve Hasan Balcıoğlu'nun da bulunduğu 411 kişi beraat etti. Savcılık bu kişiler hakkında, kitle katliamı düzenleme suçundan ölüm cezası talep etmişti."

KAMU kesimi işçilerinin ikramiyelerinin ikinci dilimi bugün ödeniyor

ANKARA (ÖZEL)

KAMU kesiminde çalışan işçilerin bu yıla ait ikramiyelerinin ikinci dilimi ile memurların ödeme farklarının ilk taksiidi bugün ödeniyor.

Gerekli işlemlerini tamamlayan kuruluşlarda memurlar mart ve nisan aylarına ait yan ödeme

AHMETLER'DE

Ankara Ahmetler semtinde bulunan, Sivas, Adana, Kayseri ve Giresun Yurtlarında üslenen MHP'li komandolar, çevrede kimlik kontrolü yaptığı, zora "Hergün" gazetesi satışı ve geceleri sağa sola silah sakarak halkı baskı altında tuttuğu bildirildi.

Bülbüderesi Caddesi ile Libya Caddesinin kesiştiği köşedeki kahvehaneyi de üs olarak kullanan MHP'liler, tüm çevreyi denetim altında tutarak, gelen geçeni tehdit ediyorlar.

Akşam 18.00'den sonra sokağa çıkamadıkları söylenen semt sakinleri, güvenlik kuvvetlerine yaptıkları çeşitli başvurulara rağmen hiç bir önlem alınmadığını belirttiler.

Sıkıyönetim...

(Baştarafı 3. sayfa)

Selahattin Cambazoğlu Erzurum-Kars-Ağrı illeri Sıkıyönetim Komutanlığına getirildi.

Bu komutanlar atandıkları sıkıyönetim komutanlıklarının yanında asli görevlerini de sürdürmektedirler.

Ayrıca, bazı sıkıyönetim komutanı yardımcılıklarını ve kurmay başkanlıklarında da değişiklik yapıldı. Resmi Gazetede yayımlanan atama kararına göre, İzmir Sıkıyönetim Komutan Yardımcılıklarına Koramiral Emin Gökşan ve Hava Oraneral Muammer İnal, Kurmaybaşkanlığına Tugeneral Arif Yılmaz,

Ankara Sıkıyönetim Komutan Yardımcılığında Tugeneral Doğan Güneş, Kurmaybaşkanlığına Tugeneral Osman Hekimci Diyarbakır-Urfa-Mardin-Siirt-Hakkâri illeri Sıkıyönetim Komutan Yardımcılıklarına Hava Korgeneral Necdet Volkan ve Tugeneral İsmail Selen (Mardin),

Elazığ Malatya-Bingöl-Tunceli illeri Sıkıyönetim Komutan Yardımcılığında Tugeneral İlhan Kurnaz (Bingöl),

Erzurum-Kars-Ağrı illeri Sıkıyönetim Komutan Yardımcılığında Tugeneral Orhan Cilasun, (Ağrı) ve Tugeneral Yaşar Gök (Kars), Adana-Maraş-Gaziantep-Adıyaman-Hatay illeri Sıkıyönetim Komutan Yardımcılıklarına Tugeneral Nihat Bener (Adana), Tugeneral Yusuf Haznedaroğlu (Kahramanmaraş), Tugeneral Şehabettin Balkan (Gaziantep) ve Albay Necabetin Ergenekon (Adıyaman) getirildiler.

Müessese....

(Baştarafı 1. sayfa)

İndiği konusunda bilgi verilmemiştir. Ayrıca Bayrampaşa'da 11 kişi Gebze'de 15 kişi, Fikirtepe'de 1 kişi yine gazetemizin satışını yaptıkları gerekçesiyle gözaltına alındılar. Yakacak'ta da gazetemizin satışı görevliler tarafından engellendi ve satış yapılmakta olan 6 kişi bir süre karakolda alınduktan sonra serbest bırakıldı.

KURTULUŞÇULAR SATIŞI ENGELLEMEK İSTEDİ

Öte yandan Kurtuluş taraftarları bazı sahte solcular, gazetemizin Küçükpazar'daki satışını engellemek ve gazetemizi satanlara saldırmak istedikler. Kurtuluşcuların bu saldırısı, çevre esnafın da yarımdaya devrimciler tarafından püskürtüldü.

TARSUS (ÖZEL)

İÇEL'in Tarsus ilçesindeki öğretmen kıymı sürüyor. Milli Eğitim Bakanının "atamaları durdu" demesine rağmen Tarsus'tan 30 öğretmen daha sürgün edildi. Sürgün edilen öğretmenlerden Sefer Adem'in Ağrı Eleşkirt ilçesinin bir köyüne, Semahat Bilkay'ın Trabzon'un bir köyüne, Ali Sadi Unal'ın Kültahya'nın bir köyüne, Remzi Şimşek'in ise Erzincan'ın bir köyüne atandıkları öğrenildi.

Öte yandan 25 öğretmenin de gerekçesi öğrenilemeyen nedenlerle mahkemeye verdikleri bunların muhtemelen idişına sürgün edilecekleri belirtiliyor.

Bu öğretmenlerin kimlikleri şöyle:

Tarsus Lisesi Müdürü Nihat Atalay, Lise Müdür Başyardımcısı Gülcener Ziyalan, Müdür Yardımcısı Mustafa Şahin, Müdür Yardımcısı Mehmet Bozpinar, Beden Eğitimi Öğretmeni Ahmet Karataş, Biyoloji Öğretmeni Mustafa Çırık, Necmi Özaltnoğlu, Hatice Altın, Sabit Özkur adlı öğretmenler, Cengiz Topel Lisesi eski Müdür Yardımcısı Mustafa Yılmaz, Ali Sulnaç, Ali Rıza Bozay Ortaokul öğretmeni Kasım Ekenler ve Çiçekli Köyü Ortaokulundaki tüm öğretmenler.

farklarının ilk taksidini bugün alabilecekler, kamu kesiminde çalışan işçilere de ikramiyelerinin ilk dilimi bugün ödenecek

KAYIP - Nüfus cüzdanımı kaybettim. Hükümsüzdür. Erdogan KAHYAOGLU

MHP Merkezindeki adam itiraf'a devam ediyor

14

Bulgaristan'dan silah...

(Baştarafı 1. sayfa)

Başkanı Mustafa Mit ile ÜGĐ Genel Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu tarafından planlandığını anuyor. Ayrıca Abdullah Çatlın, Mustafa Mit ve Muhsin Yazıcıoğlu'nun çeşitli soygunları yapmaya üzere çeteler kurduklarını açıklıyor.

MUSTAFA VERKAYA VARNAYA GIDIYOR

«A»BDULLAH ÇATLI, Okkes ve Gabriel'e bir görüşmesinde, kendisini silah kaçakçılığına ilişkin görüşmelerini istedi. Okkes ve Gabriel, Abdullah'a Bulgaristan'ın Varna Limanında ikamet eden bir silah kaçakçısından söz ediyorlar ve onun adresini veriyorlar.

"Varna'daki şahın adını şimdi hatırlamıyorum. Ancak bu şahıs MHP'liyim. Daha önce Ülkü Ocaklarının yönetici kadrosunda bulunmuş. Bu şahıs bir ara silah kaçakçılığı şebekesinin İstanbul'daki temsilciliğini yapmış. Daha sonra patronu öldürülmesi üzerine o geçmiş. Okkes Çokuç'un'la çok iyi konuşulmuş. Varna'ya gitmeden önce, Okkes'le, 'Eğer bir şey lazım olursa, bana bildirin, ben size gönderirim' şeklinde konuşmuşlar. Okkesler cezaevine girmeden önce bu şahısla silah kaçakçılığı yapmışlar. Okkes'in anlattığına göre, bu adam sayesinde çeşitli mallar getirtilmişler.

"Şimdi hangisinin olduğunu kesin olarak hatırlamıyorum. Okkes veya Gabriel bu şahsa bir tanıtma yazısı yazıyorlar. Ve 1978 yılı başlarında, bir ara zannederim İstanbul Teşkilatının Başkanlığını yapmış olan Mustafa Verkaya bu yazıyı alarak Varna'ya gidiyor. Verkaya da Okkes gibi Maraslıdır. Kaçakçılık şebekelerine ilişkinidir. Şimdi halen işerde olan Okkes'e sordukta şahıs isim kullanarak para göndermektedir. Verkaya'nın Varna'ya gidiş sebebi, buradaki şahıs aracılığıyla Türkiye'ye silah naklini sağlamaktır. Bu silahları Türkiye'de direkt olarak Mustafa Verkaya'ya göndermektedir. Yani şebekenin Türkiye temsilcisi Verkaya olacaktır. Mustafa gelen silahları MHP ve ÜGĐ'ye aktaracaktır. Plan bu şekilde yapıyor. Fakat bu planın ne kadar uygulandığını bilmiyorum. Bütün bu olayları bana Okkes ve Gabriel anlatıyorlar.

PORTAKAL SANDIĞINDA KAÇIRILAN SİLAHLAR

«1978 yılı içinde yapılan bir aramada, portakal sandıkları içinde silah kaçırıldığı ortaya çıkarıldı.

(Baştarafı 3. sayfa)

birbirine: "Bayram geldi!"

"Bu selensiz yanıkım tez elden bulur. Yoksulda, yetimde, sevdiğim, yarından ayrı kalanda komşusuyla küsülü olanda, bağı yanık olanda, ayrı namelerle bir rünür gider. Özann telinde türkü, Kerkük'ün dilinde hoyrat, Urfa'nın elinde mani olur, dokülar bayram üzerine sözcükler:

"Nargilevin marşesi Khnalı barmak üç Ramazanda yar seven Kabul olmaz orici" diye sevdiğini işleyenler Kerkük'ü, gönlü kurgunlukları kaldırmak için seslerin eşine, dostuna.

"Altun khızmav sadağa Salıpsan al dudaga Bıyramdı bıyramlaşağ Degin dudag yanağa"

Aynı barış ve dostluk çağrısına Toroslardan bir sevda Türkmen, Karacaoglan ses verir. Alır sazı eline ve başlar çığırmaya barış türküsünü:

"Düğü olur Arap atı yetişir Bayram olur kanlı kınlı barışır."

Bir başkası, başka nedenlerden bekler bayramı. Anadolu geleğinin demir cenderesi, bayram günleri bir parça aların yayınlulara. Her biri yıl geçen günlerin ardından gelen bayram bir özgürlük çağrısıdır onlar için de. Bağrı yanık Anadolu delikanlısı, şöyle seslenir yavukusuna:

"Sabahtan erkenden kalk da bize gel Gerdana güller tak da bize gel Bugün bayram günkü komşu kınamaz

Eline kınalar yak da bize gel" Kız, bu çağrıya ne der bilmez ama, bayramlar öyle herkes için aynı değildir. Yani ki, bazıları vardır, onlar bayram bayram gibi karşılıyazlar. Gönülleri istese de yapamazlar bunu. Neden mi? Dinleyelim, anlatıyorlar:

"Bugün Bıyram diyeller Kırmızı don giyeller Alem toya da seyranda Bize yetim diyeller"

Evet, yetimler, öksüzler ve kimsesizlerdir bunlar. Özellikle de çocuklar... Diğer günlerde, belki de alışkanlıkla öylesine farketmedikleri kimsesizliklerini ta yüreklerinde duyarlar bu bayram günleri. Nasıl duyusunlar ki:

"Bugün bayram gündür Güzeller düğünüdür Herkesin yüzü güler Bana seyran gündür"

deyip, kenarlarda seyretmek düşmüşür onların payına. Eller güler oynarken, bayram içinde bayram yaparken onlar kimsesizliklerine kahredirler sessizce.

Bayramlar her ne kadar eğlence ve sevinç doluydu da her zaman böyle değildir bu. Öyle ya her bayram birlikte oldukları ile

Bu olayla Osman Balcı'nın ilgisi vardır. Oysa suçlu MHP ile ilgili olmayan birinin üstüne yiktılar. Osman Balcı ve Mustafa Mit bu suçtan gözaltına alınmalarına rağmen serbest bırakıldılar."

ABDULLAH ÇATLI'NIN İSTANBUL'DA YAPTIĞI SOYGUNLAR

«A»BDULLAH ÇATLI İstanbul'a geldiğinde, burada birkaç saat kaçakçı ve kuyumcu soydu. Bunların adreslerini Gabriel Aktürk'ten aldı. Bu soygunları daha çok Mustafa Verkaya'ya yaptırdı. Mustafa daha sonra yakalandı. Fakat Abdullah'ın ismini vermedi. Bunları kendimiz yaptık şeklinde ifade verdi. Hatta ifadesinde teşkilatın ihraç edildiğini söyledi.

"Bir keresinde Nevzat Bor bana İstanbul'da yaptıkları bir soygunu anlattı. Abdullah Çatlı'nın emriyle bir döviz kaçakçısını basmışlar ve kasadan 6 milyon lira çıkartmışlar."

"Ayrıca Çatlı İstanbul'dayken, sahte döviz ve sahte para basanlarla ilişki kurduklarını da öğrendim. Bunları arak Türkiye çapında piyasaya sirmeye çalışmışlar.

"İstanbul'daki MHP örgütünün karantik örgütleri çok girift ilişkileri vardır. Mesela Ofu İsmail'in İstanbul MHP'ye büyük yardımlar yaptığını duydum. Bu adam kaçak duruma düştükten sonra, bu onun teşkilatının başına eniştesi geçiyor. Bu adam da MHP'ye büyük yardımlarda bulunuyor.

"Yaşar Okuyan'ın Ofu İsmail'in yanında yetiştiği söylenir. Okuyan 1977'de Ankara'da piyasaya çıktı. Daha önce İstanbul'da imiş. 1976 veya 1977'de yapılan MHP kongresine bir sürü artist getirdi. Kabadayı tipli bir adamdır. En ufak bir şeyde küfürü basar. Karadenizlidir. Türkiye'nin arkasından ayrılmaz."

MUSTAFA MIT VE MUHSİN YAZICI'NIN SIVASLIYARLA KURDUKLARI SOYGUN ÇETESİ

«U»STAFA Mit ve Muhsin Yazıcıoğlu MHP Sivaslıdır. Bunlar 1978 yılı içinde Sivasi olan Fatih Hüseyin İpek ve Adil Bakır'ı çağırarak, teşkilatın paraya ihtiyacı olduğunu, bunun için ağzı sıkı ülkücülerden bir grup kurmalarını ve bu grupla çeşitli soygun ve gasp olaylarına girişmelerini isterler. Fatih Hüseyin İpek teklifi kabul ederek bir grup kurar ve soygunlara başlar. Silahları Muhsin Yazıcıoğlu verir. Bunlar birkaç ev soyarak maddi bakımdan güçlenirler. Yaptıkları soygunların paralarını Mustafa Mit ve Muhsin Yazıcıoğlu'na aktarırlar. Bu arada Kayseri'de, Sivas'ta, Samsun'da, Ankara Demetevler'de, Eskişehir'de evler tutarlar.

"Bunlar 1978 Mayıs ve Haziranında 3Timesgut'ta bir eve girerek 5 kg. altın, 100 bin TL para ve çeşitli mücevherler alırlar, kaçarlarken polis peşlerine düşer. Adil Bakır yakalanır. Fatih ve yamndakiler bir polisi rehlin alarak takas yapmak isterler. Polisler bunu kabul etmeyince, rehlin aldıkları polisi vurarak kaçarlar. Adil cezaevine girer. Fatihler soygunlara devam ederler."

FATİH'İN NOTERDEN TASDİKLİ DİLEKÇESİ

«B»U arada Fatih Sivas'ta meydana gelen katliam girişiminde yer alan, Alibaba Mahallesiine saldıranlar arasında Fatih de vardır.

"Fatih bu olaylardan sonra Eskişehir'e gelir. Burada bir araba gaspı sırasında polisle çatışarak yakalanır. Yanındaki arkadaşları Eskişehir Cezaevine konur. Ben kendisiyle cezaevinde görüştim. Bunları bana kendisi anlattı. Muhsin Yazıcıoğlu ve Mustafa Mit'in kendisini öldürdüklerinden korkuyordu. Korkusunun sebebi şuydu: Eskişehir Cezaevindeyken bir sobhette soygunları Muhsin Yazıcıoğlu'nun isteği üzerine yaptığını söyledi. Bunun üzerine cezaevi ülkücülerinin başkanı E-fendi Barutçu, Cumhuriyet Savcılığının odasında Ankara'yı otomatik telefonla arar ve Muhsin Yazıcıoğlu ile görüşür. Aynı gün Efendi Barutçu, Mehmet Kaplan ve İbrahim Yazıcı, Fatih'i feci şekilde dövdüler. Kendisini gardiyanlar kurtarmış. Fatih, bu dövmeye olamın Muhsin Yazıcıoğlu'nun emriyle yapıldığını anlattı.

"Fatih daha sonra Erzincan Cezaevine nakledilir. Bu arada Fatih'in Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı ister. Fatih, Erzincan Sıkıyönetim Askeri Savcılığına, cezaevine başına bir şey gelirse, sorumlusunun Mustafa Mit ve Muhsin Yazıcıoğlu olduğunu dair noterden tasdikli bir dilekçe verir.

"Fatih, korktuğu için mahkemede 'Ben ülkücü değilim' demiştir. Muhsin Yazıcıoğlu ve Mustafa Mit'in isimlerini saklamıştır. Soygunları kendisinin yaptığını söylemiştir. Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi Fatih'i müebbet hapse mahkum etti. Fatih, kendisiyle konuşmaz. 'Ben hâlâ ülkücüyüm. Fakat Muhsin ve Mustafa'dan korkuyorum' diyor."

PAVYONLARDAN HARAÇ TOPLAYANLAR

«Ü»LKÜ Ocakları Derneğinin ilk başkanı ve kurucu üyesi Şahir Solmaz'ın Pavyonlardan Haraç topladığı bildirildi.

"Bu adam Ankara'da Maltepe'deki pavyonlardan haraç alma işleriyle uğraşıyor. Bu işi o sırada kapıcılık yapan Törtaz isimli biryle beraber yapıyorlardı. Ayrıca bunların bu iş için kurdukları bir de grupları vardı."

Bayramdır...

(Baştarafı 3. sayfa)

bu bayram ve daha hiç bir bayramı geçiremeyecek olanların içinde bu sevinç bulunabilir mi? Kahepe bir kurşunun yok ettiği fidan gibi gencin anası neyin bayramını yapabilir? İşkence korkusuyla yaşamına son veren genç kızın yaşlı babasına bayram sevincini kim anlatabilir? Bunu yapmak isteyenler, onlardan şu yanıtı alacaklar kuşkusuz:

"Bayram benim neyime Kan damlar yüreğime" Ancak her şey karışır bayramlar, darılmamız gerekirdedir, darılmamız gerekirdedir ki kimsenin birbirlerine düşman edilebilirler, araları bozulanların, yolları ayrılanların yeniden barışacağı, birleşeceği, aralarındaki kurgunlukları kaldıracığı günler olarak birer şanslılar, fırsatlılar.

Gönüllerin yumuşadığı, olabildiğince dışı açıldığı bayramlarda barışın, birliğin pekiştirilen insanlık bozguncuları, gönlü kararmışları aralarından atacak, onları sevginin ve barışın coşkunu denizinde boğacaktır.

İşte o zaman, yüzyıllar ötesinden, bir gönlü ve dostluk ozanının, Pir Sultan Abdal'ın çağrısı gerçekleştirecek, her günümüz bir bayram olacaktır:

</

MARKSİZM VE EDEBİYAT (1)

Ralph Fox

(Markist İngiliz eleştirmenlerinden Ralph Fox'un "Roman ve Halk" (The Novel and The People) adlı kitabının ilk bölümünü oluşturan yazıyı yayımlıyoruz. Kitap Christopher Caudwell gibi İspanya İç Savaşına giden gönüllü grup içinde yer alan Fox'un o yıllarda yazdığı önemli bir incelemesidir. Türkçede yayınlanmamış olup, aldığımız bölüm Türk Solu dergisinin 30 Ocak 1968 tarihli sayısında da çıkmıştır.)

Türkçesi MEHMET HALİM SPATAR

Marxizm maddeci bir felsefedir. Maddenin önceliği, dünyanın bizim dışımızda ve bizden bağımsız olarak varlığını inanır. Gene Marxizm, bütün maddeyi aynı zamanda değişen tarihi olan bir şey olarak görür; değişmeyen hiç bir şey kabul etmez. Materyalist görüşleri Marks ve Engels'inkilerle aynı olmadığı halde, onyedinci yüz yılda pek az İngiliz yazarının görüşleri, materyalist bir dünya görüşü ile çatışır. Felsefi görüşlerini Rabelais ve Montaigne'den alan Shakespeare, Marksist hayat görüşünde hiç bir şey fena gelmeyecektir. Onsekizinci yüzyılın daha büyük bir bölümü boyunca materyalist hayat görüşü, birçok İngiliz yazar tarafından sorgusuz kabul edilmiştir.

Durum bugün böyle değil. Böyle olmayışı ise yüzü yıllı aşır. Bugün edebiyatçı, materyalizme düşkün'ün (imagination) yan yana bulunamayacağı itirazını ileri sürüyor. Bu bilgilerimize göre sonuç, bir yarı materyalist, kutsal yani olmayan bir kalabalıktır. Bu garip mi garip, sapık bir görüşür; zira materyalist dünya görüşünü benimseyen, düşünsel yazar ve hele romancı için dünyanın en doğal şekli olarak kendisini ortaya koyar.

Madde ile ruhu, eninde sonunda ilişkisinin Marksist tanımı "Bilinçli varlık belirlenir"dir. Sanatçının görüşü gerçekte bu olsun olmasın, onun yaratıcı çalışmasının temeli bu olmalıdır. Çünkü her düşünsel yaratma, yaratıcının içinde yaşadığı reel dünyanın bir yansımasıdır. Bu yaratma, onun dünyaya ile ilişkisinin o dünyada bulunduğu şeyler için duyduğu sevgi ya da nefretin sonucudur.

Sanatın kullandığı malzemeyi, yazarın kendisi dahil gerçek erkek ve kadımların eylemleri, düşünceleri, düşünceleri insanları yansıtan dahil, hayvansal hayatın fiziksel güzelliği ya da çirkinliği, ışıklar, renkler, biçimler ve görünüşler, ruğurların soluması, hayatın kokuları oluşturur.

Milton şifiden üç şey isterdi: "İlkel, duygusal ve tutkulu" olması. Duygusal olmayan, yani reel dünyanın algılanması, duyulanılabilen nesnelere ilişkisi olan sanat hiç bir zaman sanat değildir; sanatın gölgesi bile değildir. Yaratma sürecinin esas, yaratıcı ile işi gerçekliğin arasındaki midedir; o gerçekliği hakim olmak ve onu yeni bir yaratıma vazgeçilmez isteğidir. "Öyle ama Marksizm, sanat eserlerinin salt ekonomik ihtiyaçların ve ekonomik süreçlerin bir yansıması olduğunu iddia et-

rmiyor mu?" diye itiraz edilecektir.

Hayır, görüşlerinin Marksist, diyalektik materyalizme ortaklaşa bir yanı olmayan birtakım ondokuzuncu yüzyıl pozitivist materyalistlerinin görüşü bu ise de Marksizmin görüşü bu değildir. Marks, hayatın spiritüel süreçleri -ki artistik yaratma da bunlardan biridir- arasındaki ilişki ile hayatın maddi temeli hakkındaki fikirlerini EKONOMİ POLİTİĞİN ELEŞTİRİSİNE KATKI'nın ünlü girişinde açıkça belirtmiştir. İşte o bölüm:

"Maddi hayat araçlarının üretim tarzı, sosyal, politik ve entelektüel hayatın tümünü koşullandırır. İnsanların varlıklarını belirleyen bilinçleri değil tersine bilinçlerini belirleyen onların sosyal varlıklardır. Gelişmelerinin belli bir aşamasında toplumun maddi üretim gücüleri yürürlükte üretim ilişkileri ile, ya da aynı şeyin hukuki deyişiyle ve daha önce işbaşında olan mülkiyet ilişkileri ile çatışma haline gelirler. Bu ilişkiler üretim güçlerini gelişime biçimleri olmaktadır, onların köstekleri haline gelirler. İşte o zaman da bir sosyal devrim çığır açılır. Ekonomik temelini değiştirmesi ile birlikte, o uçsuz bucaksız üstyapının tümü ya veya çok hızlı değişir. Bu gibi devrimler incelerken tabii, bilim kesinliği ile belirlemlenilen üretim ekonomik koşullardaki maddi devrim ile insanların bu kavramın bilincine varıp mücadeleye ettikleri hukuki, siyasal, dinsel, estetik veya felsefi, kısaca ideolojik formlar arasında daima ayırım yapılmalıdır."

O halde Marks'ın eninde sonunda maddi hayat tarzının aydın belilediğine inandığı kuşkusuzdur. Fakat bir an bile, bu ikisi arasındaki bağıntımların dolaysız, kolayca gözlemlenebilen mekanik olarak gelişen bir şey olduğunu düşünmemiştir. Madem ki kapitalizm feodalizmin yerini aldı, böyleyse, "kapitalist" bir sanatın hemen "feodal" sanatın yerini alacağı, bütün büyük sanatçıların, buna uygun olarak, yeni kapitalist sınıfın gerekliliklerini doğrudan doğruya yansıtmasını gerektirdiği yolda bir fikri gülecek karşıları. Daha sonraları görüşleri üzere, feodal sanatın da Grek ve Roma köle devletlerinin ya da eski Doğu monarşilerinin sanatından yüksek olması gerekiyor, kapitalist üretim tarzının feodal olanınkinden daha ileri olmasından ötürü, kapitalist sanatın da feodal sanatın daima daha yüksek bir düzeyde bulunması gerektiğini hiç bir zaman düşünmezdi. Böylesine kaba ve bayağı gö-

rüşler, Marksizmin ruhuna aykırıdır.

Haklı olarak Marks, toplumun maddi esasının değişmesi, ekonomi tarihçisi tarafından tabii bilim kesinliği ile belirlenebilir, diyor (tabii, bu, bu değişikliklerin bilimsel olarak belirli olduğunu söylemekle aynı şey değildir). Hayatın sosyal ve ruhsal yapısında sonuçlanan değişmelerin bilimsel hiç bir ölçüsü olmaz. Değişmeler olur, insanlar bunların bilincine varır, zihinlerindeki eski ile yeni arasındaki çatışma ile "mücadele" ederler. Fakat bunu düzensiz olarak, geçmiş mirasın her türlü türünün ağırlığı altında, çoğu kez üstü kapalı ve daima insanların zihinlerindeki değişmeleri izlemenin kolay olmayacağı bir biçimde yaparlar.

Örneğin CODE NAPOLEON'un (Napoleon yasaları) Fransız Devrimi tarafından oluşturulan sosyal ve ekonomik değişmelerin hukuki ifadesi ile olduğu doğrudur. Oysa, bu bile kendi başına CODE NAPOLEON'u açıklamaz. Fransa'nın geçmişi tarihinin devrimden önce o ilkedeki sınıf ilişkilerini anlamak gerekir. Devrimin oluşturduğu sınıf ilişkilerindeki değişmeleri, devrimin kendisinin girişini, sonunda da Napoleon'un askeri diktatörlüğünü anlamak gerekir. Ancak ondan sonradır ki CODE, Napoleon dönemi sırasında başlayan Fransız endüstri devriminin ve yeni burjuva toplumunun hukuki ifadesi olarak anlaşılabilir duruma gelir. Üstelik hukuk, üstyapının belki de en duyarlı bölümüdür. Üretim tarzındaki değişmelere uygun olarak kolayca değişir. Ama sanat temelden çok daha uzaktır. Onda ki değişmelere çok daha az kolaylıkla cevap verir.

Engels, J. Bloch'a 1890'da yazdığı bir mektup'ta özellikle bu nokta üzerinde duruyordu: "Materyalist tarih anlayışına göre" diye yazıyordu, "Tarihte belirleyici faktör eninde sonunda gerçek hayattaki üretim ve yeniden üretilirdir. Bundan fazlasını ne Marks ne de ben iddia ettim. Bu yüzden, bir çıkar da bunu, ekonomik değişimin birikerek belirleyici öğe olduğu deyişine indirgeye, anlamaz, soyut ve saçma bir ibare seçilme sokmuş olur. Ekonomik durum temeldir. Fakat üstyapının çeşitli öğeleri, sınıf mücadelesinin politik biçimleri, onun sonuçları, başanlı bir savaşın sonra sınıf tarafından konulan yasalar vb., hukuk formları ve sonra da bu fiili mücadelelerin savaşçılarının beyinlerindeki varsılları: politik, hukuki, felsefi teoriler, dini fikirler ve bunların dogma sistemleri halinde daha da gelişmesi de tarihsel mücadelelerin girişine etki eder ve birçok durumlarda onların formunu belirlemeye ağır basarlar. Bütün bu öğelerin bir karşılıklı etkileri vardır ki, bütün sınıfsız rastlantılar (yani iç bağları yok sayıp ihmal edebileceğimiz kadar olanaksız ya da uzak şeyler ve olaylar) YIGİNINGİZ ortasında ekonomik hareket, sonunda kendisinin zorunu olarak ortaya koyar. Yoksa, teorinin seçilecek herhangi bir tarih dönemine uygulanması birinci dereceden basit bir denklemin çözümlenmesinde kolay olurdu."

(SONU YARIN)

Çorum

MEHMET SEYDA
ROMANCI
GÜNLÜĞÜ

Yaz ortası mıydı, yaz sonu muydum, unuttum. Yerköy İstasyonunda babam karşıladı bizi. O sırada üç kardeşlik, sonra altı olduk. Otomobile aldı Yozgat'a girdi. Dedem Yozgatlıydı. Handa geçirdik geceyi. Hava soğuktu. Hancının adamı sobaya kıyılmış çamlar attı. Babam, huyu gereği, sacığı gördüncede duvarlarda gezintiyi çıkan tahtakurallıya kıyasıyla bir savaş girişimi. Ertesi gün, akşam üzerine doğru, bindiğimiz araba da arkasında toz bulutları barakarak Çorum'a bulmuş, çarşısı ve saat kulesi alanını aşır dur sokaklardan geçerek, babamca kiralanın evin önünde durmuştu.

Ev sahipleri haber veriyor, bizi bekliyorlardı. Fazlı Bey ufak tefek, kırık bıyıklı biriydi. Veremedi. Özel muhasebe memurdu. Sesi kışkacıydı, güçlükle soluyordu. Eşi İfakat Hanım pehlivan enseli, parlak kara gözlü kusa saçlı, erkek sesi bir kadındı. Kızları kömür-odun yüklü devalerin altından geçiyen derken, çocukların bu oyununa kızan bir devenin iki arka bacağı arasında kısırlmış, korkundan dili tutulmuş, o zamandan bu zamana her sınıf zar zor geçen bir kızcağızı. Çok renksizdi. İnsanın yüzüne bön bön bakar, tutuk tutuk konuşurdu.

Ortaokula başlayacaktım. İdare lambası ışığında kimi geçirdik, sabaha dek, sekiz on şir yazırdım. "Benim için bir mezar, benim için bir mezar" içinde ölenlerin ağlayan bir sesi var" gibi dizeler, ki sonradan Türkçe Öğretmeni Ruşen Zeki Bey, "Hazret yoksa sen mezarlık mısın?" diye dalga çekmişti benimle. Ortaokul Müdür Yardımcısı ve Tarih-Coğrafya Öğretmeni Halil Bey'in bir kitapçı-kırtasiyecisi dükkanı vardı. vilayetin yanında, postanenin baktığı sokakta. Oradan, okul açılana dek, geçesi 5 kuruşa romanlar alır okurdum. Resat Nuri'yi, Hüseyin Rahmi'yi Nizamettin Nazif'i, Burhan Cahit'i, Mişel Zevako'yu o zamanlar "keşfetmiş"tim, Faruk Nafiz'in "Bir Ömür Böyle Geçti"si ile Necip Fazıl'ın "Ben ve Ötesi"ni hiç üşenmeden defterime geçirdiğim günler o zamanlara rastlar. Necip Fazıl büyümüş çarpmıştı beni.

23 Nisan Bayramında törene gideceksen okul bahçesinde okul şairi Ali Şahap'ın defterden okuduğu "Canavar"sa, satır satır bellegimdedir hala.

Müzik öğretmenim Salih Zeki Beyi tutukladılar. Bir gece çok içmiş, Atatürk ününe ileri geri konuşmuş, öyle dediler. Molla Emin denilen bir rufak arkadaşımın öyle dinlenmesinde gitmiş görmüştük onu. Vilayet avlusundaki Jandarma nezarethanesinin kalın, tahta parmaklıkları arkasındaydı. Bize "Haydi çocuklarım, okula geç kalmayın gene görüşürüz" demişti. Kısa boylu, açık alınlı, temiz giyimli biriydi. Sekizinci sınıftan, öğrenci yurdunda barınan Muhtesem'le konuşuyorlardı bir gün bahçede. Çevrelerini almıştı. Beyaz gölmeğini hiç eksik etmeyen Muhtesem, temizlik üzerine söylev çekiyordu ve o sırada Muhtesem'in boynuna bir bit yumuştu. Zeki Bey sabırla dinliyordu Muhtesem'i, bizlere de bakışlarıyla "arkadaşlarımız"ı utandırmamaları anlatmaya çalışıyordu. Zeki Bey'in o gün daha çok sevdiğim.

Yakın camide okunan ezan sesi evin içinde duyuldu: Tanrı uludur, Tanrı uludur! Tanrıdan başka yoktur tapacak!

Bursa'dan, kara çember sakallı, başları kara bereli (şapkaya inat) elleri tesbihli, ayakları nalınlı, iri kıyım adamlar getirildi, o bizim Molla Emin'le müzik öğretmenimizi gidip gördüğümüz kalın tahta parmaklıkları nezarethaneyeye konuldu. Onları da gidip gördük. Gazetede babam okumustu: Ulu Cami'de Türkçe ezan okunurken, bunlardan biri başını yukarıya kaldırıp minareye doğru, "Ulu köpek ulu!" diye bağırmış.

Altıncı sınıfın kızıl erkeklik çocuklarıydık. Kızlar sağdaki sıraların önünde topluca otu-

rulardı. Resim öğretmenimiz esmer bir kadındı. Sınıfın azgınlarıyla, azmanlarıyla baş edemez, bahçe bakan pencerelerden birine gider başını cama dayayarak sanırım aslardı. Özellikle o derste kızlara kaba sakalar yapılırsarı renk boya kalemi gösterilerek "Naimen sen sarı ver de ben de koyu vereyim!" denirdi.

Sivas Öğretmen Okulundan Çorum Ortaokuluna sürgün gelen Ruşen Zeki Bey, o kalın bağa gözlüklü, çopur kalın sesli ve hurpanı kılıklı Türkçe öğretmeni, artık yedinci sınıf öğrencileri olan bizlere Yunus Emre'yi, Karacaoğlan'ı tanıtıp sevdiren, bana da kız Emel aracılığı ile el altından Nazim Hikmet'in kitaplarını veren insandı. Cumhuriyetin Onuncu Yılı'nın kutlanılmasında canla başla hazırlanırken "Hazret" sevdiğimize böyle dediği için adı "Hazret" diye geçirdi aramızda -o sırada yeni yayınlanmaya başlayan Varlık dergisini getirmiş, İlhani Bekir'in bir şiirini ezberletmişti bizlere:

"İlk adam mavi gözlerle baktı toprağa, toprağın haritasını çizdi bayrağa. Allah değil, o yazdı alın yazımızı."

Şiir uzunca. Hepsini buraya alamıyorum. Hazret'in şiir okunurken, kabarmış ayaklarıyla sular arasında dolaşmış, kol ağzıları eprmiş ceketleriyle, ellerini arkasından kavuşturup tok sesle o şiirin okunmasını katılışını ise hiç unutuyorum.

Yunus Emre'den söyledikleri kimimiz için işler, içimizi ırpırtırdı:

"Deriş bağı taş gerek/ Gözü dolu yaş gerek/ Koyundan yavaş gerek/ Sen deriş olamazsın/ Dövne elsi gerek/ Sövene dilsiz gerek/ Deriş gönülsüz gerek/ Sen deriş olamazsın."

Bu şiirlerde çelmelendi mi yagbara koparmayacak, her taşlanmayı, her kişiliğine yönelmiş haksızlığı sessizce sineye çekecek devrimcinin ruhsal portresini çizmekteydi bir bakıma.

İbrahim, sınıfın yoksul öğrencilerinden. Dar alınlıydı. Saçlar nerdeyse kaşlarına dek inmişti. Güldü mü iri, üstleri sarı dişleri görürdü. Pamuklu bir ceket vardı. Pantolonu sanki picama bozmuştu ve topukları bastırılmış, eski ayakkabılarını örtecek denli bol paçalıydı, yelde savruldu. Bir de Adil vardı yanaklarından kan damlayan güzel, varlıklı bir aileden. İkisini güreşe tutuşturdu, hepimiz ortaya onar kuruş koyduk. Ben Adil'in yanına koydum on kuruşumu. Ama İbrahim'in el şaklatıp bir dalmasıyla Adil kendisini yerde buldu. Ne olup bittiğini kimse anlayamadı. İbrahim Alevi idi. Ayı Galip, Osuruk Mikat ve daha başkaları önceden İbrahim'i tutmuşlar, İbrahim'den yana olmuşlardı. İbrahim kısa sürede sınıfın sevgilisi olmuştu.

Saat kulesine bakan Milli Kütüphane kitapları dergileri karıştırdığım günler Konferans Salonunda çalışan piyanonun sesini duyardım. Babam Memleket Hastanesi eczacısıydı. Bizim evde, doktorların evlerinde, Çorumlu memurların evlerinde haftada bir gün toplantılar, yenilir içilir, otaftan buradan Çorum üzerine konuşulurdu.

Çok esmer ve bodur, topaç gibi bir kadında Belediye ebesi. İki kardeşimin doğumunda bulundu. "Doğum var" kandirmacısıyla dağ kaldırımlar bir gece. Sonradan yakalamp damda yatırınlara her gün baklava börek tepsiyi götürmüştü. Sorarlardı: "Neden?" Toplantılarda, kadınlara ayrı erkeklerle ayrı bakarak "Şu gördüğünüz Hacer o nimeti bir daha nerede görür, yaşar?" der, kimini utandırdı, kimini güldürdü.

Sınıf arkadaşım Pehlivan İbrahim öldü mü acaba? Sınıfın en yoksul öğrencisi Alevi İbrahim! Ya şu son günlerin acımasız kıyımında çocukları oluyorsa, çocuklarından birine bir şey oldu mu acaba? (21 Temmuz 1980)

EKİM ATLISI-5
(Güz tükenmez)

Dur durak yok bize ah iki gözüm
Seher yelidir bağrımıza vuran
çünkü vakti erşi dayadık güze
aklının bir ucu Ege'de-bir ucu Basra'da
Öyle bir zamandayız ki gülm
Leninlerden- Maolardan bu yana
sanki yeniden kalıyor dünya.

Yani gecenin alevlendiği yerde
güçü güce uladık mı bir kere
kırılır elleri gök ekini biçenlerin
hem de tutmuşuz göğüs-güncümüz
canlı cansız cümle alem bizdendir
kürür kudurganın çarkı felçli
benimizdir ter içinde-çmek bizdendir

Hem de tutmuşuz göğüs güneş olmuşuz
gün dönümdür demek istediğimiz
surtum Toroslara dayak önüm Akdeniz
bir keyifle seyre dalmışım ovaya
işçiler geçiyor yanından-yıldızlara değik omuzları
inan ki canıncime gelip oturdum
imsansızla boğuşmanın zamanı.

Gün dönümdür demek istediğim
demirin tavi çekmek üzeredir
Ergene ırmağı-deli Frat
şimdi de kızgın bir yılan gibidir
madem ki kaleme vurduk hesabı
Mustafa Kemallerden beri
demirin tavi çekmek üzeredir

Madem ki denizden sarıldı dağlar
Mustafa Suphi-Şekih Hüsnü'nün geçtiği yoldan
menzile varmaya ne kaldı
gün olur harman olur ey can
ben bu şiiri bitirmeden
bakarsın karlar çirivirir
Türkiye dağırların

Bakarsın dile gelir sevdiğim güz
yedi iklim-dört mevsim dile gelir
çağırır ormanların uğultusu baharı
sarı çiğdem-mor menekşe açadurum
yağmur bulutlardan üstümüze doluşan
gayri yurdumun bağında okluk
cümlemizin teridir ırmaklaşan

Duyduk duymadık demeyin
şimden beri hey
şahin yuvasıdır yüreğim

KENAN COŞKUN
(MERSİN)

26.12.1979 (3)

«Cavit Orhan'ın,
kaldırımdaki
kısa kesilmiş
beyaz saçlı başı
gözlerimin önünden
gitmiyor»

Çay bardağım, kenara koydum. Bir kitabı çantasına sığdırmakla uğraşıyordu Adalet Ağaoglu. Nereye basacağını bilmenin güvencesi önüne bakmadan ilerliyordu. Kitap konusunu halledip başını kaldırdığımda gördü beni, şaşırıp -sen burarlarda ne arıyorsun?- gibilerden... Derken, kırık, dalgın, bir sürü yasantımın, bir sürü bir şeyler devşiren işçi düşüncesinin çengellerinden güçlükle sıyrılan bir gülümseme, sarımsık yüzüme aydınlattı. "Merhaba, nasılsınız?"

"Teşekkür ederim. Siz?" dedi.

"Eh işte" dedim. Beğendiğim bir yazardı. Geçen yıl Sanatseverlerde kitap imzalamamdan, şahmede konuşturulmamdan beri rastlamamıştık. Neydi o seyyar mikrofonlu bir masanın çevresinde dururumuz? Bir iki tek atıp aklımıza gelen soruları sorularına doğru karşılıklar verilebilirdi amacıyla didinelemiz, birbirimizden güc aktarmak istersesine bakışmalarımız. Ağzlarımızın kuruması, ter dökmemiz ve memnun edemediğimiz seyirciler... Sanatın işlevini anlatır mısınız? Dünyanın irili ufaklı edebiyatlarında boyuna tartışılan, her tartışımın yeni tanımlar çıkartılan, bir değil, birkaç sonucu içeren ve hepsi de mantığa uygun olan böylesine geniş kapsamlı, yüzlerce kitap bile altından kalkamadığı bir sorunu yazmam ya da bir saatte nasıl yufka gibi aşarsan? Adalet Ağaoglu, işte dokunur bir şeyler söylemişti ama ben kem-kim emtim, kusacak bir tanımla paçayı kurardım.

"Görüşmüyorum" dedi Adalet Ağaoglu, "Hoş ben de pek..."

"Bazı yazarlar sık, bazıları seyrek görüşüyorlar. Kader gibi bir şey bu" dedim, "Armağın kutlarm." Sedat Simavi Vakfı Edebiyat Armağanına kazanmıştı (bu gün Geçici) romanıyla. Kahverengi giysileri vitruduna bol geceydi, yazılmıştı sanki. "Sağolun!" dedi, "Lüks bir salonda tören yapıyor ama bir yandan da cenazesine gidemediğin bir ölü var." Adalet Ağaoglu'nun cenazesine gidemediği işi Cavit Orhan Tütengil'di. Cenaze kaldırılmak karşılıklı çıkış, cemaat dipçiklenmiş, Ümit Kaftancıoğlu yaralanmış, güvenlik kuvvetleri cemaatin mezarlığa kadar girmesini engellemişti. "Armağın alın ken durgunuzuz" dedi, "Bu tören yaşadığımız ortamla bağdaşmıyor mu yani-der gibiydiniz."

"Evet, tuhaftım, biliyorum. -Biliyorum- diyorum ya, -biliyorum- karşılıklılarla dolu. Neyi, hangi duyguyu biliyorum? Anmsamıyorum. Necatigil de oyunu hasta yatağında vermiş..." dedi Adalet Ağaoglu, hüzünlüydü sesi.

"Ya kocaman Behçet Necatigil'de kaybettik" dedim.

"Onca insanı, değeri yitirdiğimiz, yitireceğimiz bir dönemeyiz" dedi Adalet Ağaoglu. Gözbebeklerinin cıvalı pırlantılarına Güner Sümer'in babacanlığını gördüm ilkini... arkadaşan da omuzlarımda taşıdığım tabutunu, mezarla götürülüşünü, kazılan çukura indirilişini, üstünü örten yaş toprağın oluşturdugü timsizi, kamyon dolusu çelenkleri, aladın bitmiş karısını...

Bağırıyor gibi, "Yılmaz Colpan'ın öldürüldüğüne biliyorsunuz değil mi?" dedi Adalet Ağaoglu, çantasını sıktı. Yüzü, acıdan, öfkeden, inlemeden, nefretten ve yitirilen duyulan şeylerden öyle bir gerildi ki derisinin ve yüreğinin çatardığını hissettim. "Korkunç bir cinayettir. Ermeniler vurmuş galiba. Tanıyor gibiyim, bana hiç yabancı gelmedi resmi."

"Tanırsın herhalde, bizim çevremizdedi" dedi Adalet Ağaoglu, "Benim yakın arkadaşım. Haberleri dinledim, dinleseydim, gazetelerdeki kaldırma yuvarlanmış halini görürnce o kadar sarımsızdım, alıştırdım kendimi. Tutuldum, hiç bir şey diyemedim."

"Bir şey diyememeniz de bir tepki... Sonra ne diyebildiniz ki?"

"Denek bir şey olmalıydı."

"Ben haberlerde öğrendim, bir de resmini yayınladılar. Ne kadar güzel, ne kadar yakışıklı bir adammış" dedim, "Böyle insana kıyılır mı bre utanmazlar- diye küredim."

"Dünya tatlısı bir insandı, iyi, melek gibi bir insandı. Geçen yıl görüşüştük. Çok çile çekti, uzun

Geceyi
canlandıranRAMAZAN
GAZANILIR ERYUKSEL

On bir ayın sultanını karşılamak ve yeterince ırlamak için İstanbul'u bir telaşlı almışsın Ailelerini unurları, şekerlerini, pestillerini alırlar, reçellerini yaparlar, tiryakileri tütünüleri, kahvelerini, enfilyelerini özenle seçip alırlar da camiler hiç hazırlık yapmazlar mı? Ramazana on beş gün kala, minareler arasına mahya ipleri gererler, kandiller bir bir temizlenerek yeterli miktarda yağ ve fitil alınır. Mahyalar için camilerin süsü, zıynetli diyebilizir.

Mahya sözü, Arapça'da "dirlik" "uyarılış" anlamına gelir. Işıklar geceyi canlandırdığı için bu ad verilmiştir.

Camilerin içinden sarkıtılan mahyaya iç, minareler arasına sarkıtılan mahyalara ise, dış mahya adı verilir. Mahya yapmacı, mahya kurmak değil de mahya sarkıtılmak deyimi kullanıyor. Bir de "minarelere kaftan giydirmek" deyimi var. Minarelerin kulahından şerefesinin alt kısmına kadar kandil döşemesine verilen adı.

Gündüzden kareli kağıtlara mahyası sarkıtılacak sözü yazılır, aynı hizada olanlar ve birbirinin ardından gelenleri ayırılır. Sonra kandiller yazıldığı sıraya göre ipleri bağlanır ve minareler arasındaki işi çekilip, boşlukta ilerletilerek mahya sarkıtılmış olurmuş.

Mahyalarda biçim açısından ise, resim ve yazı olarak ikiye ayrılırlar. Ramazanın ilk onbeş günü için merhaba, sefa geldin sefalar getirdim, merhaba şeh-i ramazan gibi sözler yazılırmış. İkinci yarısında ise, ya Resul, ya Ömer, ya Ebu-

zaman işsiz kaldı, iş vermediler. Daha yeni yeni yerleşiyor, toparlanıyordu. Vesikalık bir resmini yayınlamışlar alay edersesine; kaçak resimler, mahkum resimleri gibi. Yüreğim oyuldu. Üzantimü anemem söyledim, ilgilendim, benim acım bana yeter dedi. Bir ölüm karşısında anemem böyle davranması irkiltti beni" dedi Adalet Ağaoglu. Son yıllarda kendisi bir baba, iki kardeşi, annesi bir koca ile iki oğlunu toprağa gömmüşlerdi. Yılmaz Colpan'ın öldürülmesi de tuz biber ekmiş bu süreki yaşanacak, amlan tazelenerek olaylara üstüne. "Anneniz hakk" dedim, "İnsanın öz acısı öteki acılara benzemez. Acılar içimize döndürür bizi, toplumsal ilişkilerimizi tavastır."

"Bu tavsamda da kanıksamayla yer değiştirir sonra" dedi Adalet Ağaoglu, "Baba, kardeşler... her olay bir tokat attı."

"Benim de kardeşlerim öldü" dedi.

"Ya, başını sağ olsun!" dedi Adalet Ağaoglu.

"Siz sağ olun!" dedi.

"Ölüler öyle çoğaldı ki söyleyecek söz bulamıyorum" dedi Adalet Ağaoglu. Çaresizlikle kıvranyor gibiydi.

"Söyleyecek söz bulsak bile yeni olmayacak" dedim, "Normal ölümlere alışmıştık..."

"Normal ölüm hal... Ölümün nasıl da bastırdığı" dedi.

"Mecburuz" dedim, "Ötekilerden ayrıcağız. Ama, baba, kardeş, akraba, arkadaş ölümlerinin bizdeki yerleri başka olsa da acılar birbirlerine benziyor. Tövenler, konuşmalar, ağırbaşlı öceklerini çiydi. Ama bu ölüm hiçimmi yeni. Henüz dinli yakalayamadık. Bu yüzden duyduğumuz gereği gibi anlatılabilecek durumda değiliz."

"Tanımlayacak kelime arıyorum. Nerde? Yok. Yazın bir şeyler duyuyorum ama duyduklarım, duymanın gereklerini mi acaba? Kuşuluyum." dedi Adalet Ağaoglu. Kapsamlı skuntaların bir odakta birikip yoğunlaşmasıyla başlayan rezil bir çıkarmın arahlıkma sıkışmış gibiydi.

"İlerde bunları öğreneceğiz" dedim.

"Yerde yatıyordu, başının çevresinde bir kan gölü vardı."

"Cavit Orhan'ın kaldırımdaki kısa kesilmiş beyaz saçlı gözlerimin önünden gitmiyor" dedim, "Kolumdaki saat, çantas... Öldüğü yerde çimen olsaydı uyuyor sanırdım."

"Ya, cvet, çok kötü!" dedi Adalet Ağaoglu, bu konulardan bıkmışçasına başını gökte bir salladı, saçları hareketlendi, gözlerini gözlerine dikti. "Ne yaparsınız?"

"Benim şimdilik kömürümüz var. Bayrun, bize gelin, çalın!" dedi.

Güldü Adalet Ağaoglu. "Teşekkür ederim. Ben pek bir yer geçtim, gitsem bile rahat edemem."

"Ayakta duramazsın, yorulduzun, Remzi'nin dükkana geçelim."

"Oradayım, epey oturdum." dedi Adalet Ağaoglu, eldivenlerini çıkarmaya hazırlandı, "Zahmet etmeyin" dedim, eldivenli elini aktım.

"Hoşça kalın!" dedi.

"Güle güle, her şeye rağmen iyi günler dilerim," dedi.

"İyi günler" dedi.

Demir kapıdan çıkıp yürüdüme kıvrıncaya kadar izledim Adalet Ağaoglu'nu. Karşılaştığıma sevimsiz ama acılara didiklenmesinde üzülmiştik. Bu arka arkaya sökün eden ölümler nedeniyle eski yeni derterini boyuna anmsamıştık, aldığı yaralar hep kana-yacak, en dengeli, en uyumlu zamanlarda beliren bir çarışım, bir ses, bir görüntü, bunahma sürükleyecekti.

Suratım bir karış, Remzi İnanç'ın dükkana girdim.

-BITTI-

bekir, kin tutma ramazanın sonuna doğru ise, elveda diye yazılırmış. Resim olarak ise, kayık, araba, top arabası, kışık, gül, lale, seppyoy, çadır, kapaklı kase, köşklü kayık, vapur, kızkulesi, köprü, balık, mibner, cami vs. yapılmış.

Mahya yazmak, hem de kandillerle ve eski yazı ile çok büyük önem isteyen bir sanatmış. Büyük camilerin mahyacıbaşı veya mahyakeş denilen usta mahyacılar değişik camilerde neler yapıldığını öğrenmek ve onlardan daha sanatlı bir mahya sarkıtılmak isterlermiş.

Eski ramazanların birinde, Fatih Camisinin mahyacıları çifte kayık sallandırmaya karar vermişler. Bunu duyan Süleymaniye camisinin mahyacıları ise, hemen hazırlık yapıp o akşam bir köşklü saltanat kayığını sarkıttırmışlar.

Mahyacılık ramazandan ramazana yapıldığı için mahyacıların geçimlerini sağladıkları bir başka işleri olurmuş. Müsahipzade Celal'in Eski İstanbul Yaşayışı adlı kitabında sözünü ettiği en ünlü başmahyakeşler tulumbacı İsmail Saksı Roşit, (kısa boylu tknaz olduğu için sakı lakabını almış) adı üstünde tulumbacı İsmail. Sarı güzel tulumbacı takımı resmi Hafız Memduh ise, Mahmutpaşa'da tarak ve kaşık satarmış.

Mahyacılık bütün zortuklarına rağmen en görkemli günlerinde bile yılda bir ay çalışıldığı için daima yan iş olarak kalır. Günümüzde ise, eski hünherli mahyacılar çok artık. İstanbul gecelerini on iki ay ışıklı reklamlar canlandırıyor. Mahyacılık da bir çok şey gibi anılarda kaldı.

Çay paraları derhal ödensin!

- Dünya çapında ekonomik değere sahip bir ürünün böylesine heba edildiği görülmemiştir
- 32 fabrika ve 3 paketlenme tesisi, üreticinin ürettiği malı işlemeye yetmiyor, ancak buna karşı hiç bir önlem de alınmıyor

TIKP Pazar İlçe Başkanı
İbrahim Aydın:
«Hükümet çay üreticisinden değil kara servet sahiplerinden vergi alsın!»

● Kredi miktarı yükseltilmeli, faiz oranı düşürülmelidir

— Sayın İbrahim Aydın sizce çay üreticilerimizin sorunları daha çok nelerde yoğunlaşmaktadır?

İ. Aydın— Ülkemiz henüz birçok kurumlarında etkisiz gösteren feodal kalıntıları aşabilmiş değildir. Bu durum tarımsal alanda kendisini daha şiddetli göstermektedir. Çay üreticileri de bundan olumsuz yönde nasiplerini almışlardır. Üretimimiz son derece ilkel koşullarda çayını üretmektedir. Devletin desteğinden yoksundur. En basitinden bir sağlık hizmeti getirebilmiş değildir. Çay satımında da bin bir güçlüklerle karşılaşır. Araba yoktur, yollar bozuktur ya yetersizdir ya da hiç yoktur. Bütün bunlar yetmezmişine satıldığı çayın parasını da alamaz. Kanımca tüm bunlar başlıbaşına bir sorun olmaya yeterlidir.

— Bilindiği gibi hükümet çayda almış bin liranın üzerinden kazancı vergilendirmektedir. Bunu nasıl değerlendirirsiniz?

İ. Aydın— Bu tutuma kesinlikle karşı çıkıyoruz. Yıllardır bu taban hep aynıdır. Bir türlü değişmez. Oysaki geçim koşulları durmadan bir artış gösterir. Ürettiği ne kadar bir de böyle bir tabandan vergi verecek. Gitsinler tefeciden, vurguncudan, karaborsacıdan kara servet sahiplerinden vergi alsınlar. Bizce bu taban, en az yüz eli bin lira olarak tespit edilmelidir.

— Peki Ziraat Bankasının üreticiye açtığı kredi miktarını yeterli buluyor musunuz?

İ. Aydın— Kesinlikle hayır. Devlet Ziraat Bankası kanalıyla üreticiye beş-on bin lira gibi gülünç sayıya rakamlarla kredi vermektedir. Bunun karşılığında ise geçtiğimiz yıllarda yüzde 8 olan faiz tutarını yüzde 18'e yükseltmiştir. Yani kredi gülcü haliyle değişmeden kalmış faiz oranı isutanmaz biçimde artmıştır. Faiz hadleri çok daha düşük tıulmalı ve buna karşılık kredi miktarı üreticiyi tatmin edecek düzeyde çıkartılmalıdır.

Çay üreticilerimizden birçoğu fabrikalarda, yüz yirmi gününü doldurup sigorta hakkını kazanmak için ağır koşulları göğüsleyerek çalışmaktadır. Bu üzüyümlü günü dolduramadığı zaman ise sigorta hakkını alamadığı gibi sağlık hizmetlerinden yararlanamamaktadır. Bu koşullar altında bir de siyasal tercihlere alet olmaktadır. Hükümetin kendi ideolojilerine göre işçi ahrılar. Bugün Çay-Kur'u bürokratik kadroları MHP'nin işgali altındadır. Bu bürokratik kadrolar yurtsever işçilere kıymakta ve fabrikaları MHP'nin kurtarılmış bölgeleri haline sokmaya çalışmaktadır. Bu ususta bir hayli yol katetmiştir. Çayeli'ne bağlı fabrikalarda MHP'li milletnar yurtsever işçilerden zorbalıkla en az 50 lira olmak kaydıyla haraç toplamaktadırlar. Daha az verileri ise dövmektedirler. Bunun dışında bir de yıldırma politikası uygulamaktadırlar. Özellikle Çayeli bölgesine bağlı fabrikalara yurtsever işçiler sürülmede, can güvenliği olmaması yüzünden işe gidememekte ve sonuçta işten ayrılmaktadırlar.

Bu yıl hem çaylar, hem üretici yandı

Bunca emek boşa mı gidecek?

BİR çuval unu üç kişi bölüştü. Bir çuval unu. Evdeki çocuklara ekme yapmak için. Bu acı sözleri geleceği görmeye çalışan gözlerin kaygısıyla söylendi. Bir çift gözün kaygısı değildi. Çaya bel bağlamış nice köylerin onbinlerce insanın gözleri ile söylemişti. İnsanı, insan olan insanı düşündüren bir tümece ile söylemişti. O anda bütün üreticilerin kaderi birleşmişti. Birbirlerinden fersah fersah uzaklıkta ya da yan yana olan köylerin ortak geleceklere söz konusu idi.

Pazar Lisesindeki bir sohbette öğretmenler dert yanıyordu. "Bizler buradan aldığımız parayla geçimmeye çalışsak çoktan aç kalırdık. Çay paralarına bel bağlamışız."

İlk sürgünden bu yana iki ay geçmesine karşılık üreticiler çay paralarını henüz alamamış değildi. Bu sırada da Başbakan televizyondan bir açıklama yaparak çay paralarının bir kısmını ödeyeceklerini duyuruyordu. Oysaki gözden kaçmayan bir gerçek vardı. Hayat her gün büyük bo-

yutlarda ağırlaşıyor, para günbeğün değer kaybediyordu.

Parasını almayı bir kenara bırakık Çayımızı da almıyorlar

DÜNYA çapında ekonomik değere sahip bir ürünün Türkiye'deki böylesine heba edildiği, böylesine harcandığı görülmemiştir. Doğu Karadeniz'de bunun somut örneği bulunmaktadır. Sahil boyunca tonlarca çay yakılarak imha edilir.

Heba edilen yamaçta ürün değil. Onbinlerce üreticinin alınacağı, emeği yakılarak imha edilen ürün onbinlerce çocuğun ekme parası. Bir çırpıda imha edilen emek, bir kamyon gübre halinde 100 liraya satılır. Sayın Bedirhan Birben, Çay-Kur Genel Müdürü Birben ne diyor biliyor musun? Ne diyor? Bir şey dediği yok. Bir şeyler dese ya.

Hükümetlerin genelde tarımla ilgili tutarlı bir politikalarının olmayışı çay üretimini de olumsuz yönde etkiliyor. Devletçiliği uygulayan ülkelerde, üretim A' sından Z'sine kadar tutarlı tespit edilir. Ve der ki, aha şu kadar üretime aha şu kadar fabrika. Şu kadar da alım yeri ve şu kadar da araba.

Tarlalar arasında ilerlerken; öyle tarlalar değil, yamaç dik dağlık arazideki tarlalarda sık sık çay biçen ailelerle rastlaşıyoruz. "Kolay gele. Nasıl, zor oluyor mu?"

Çayı toplamak kolay, satmak zor, satmak. Kapımız bacamız çay doldu. Ne olacak haberin var mı?" Ben bilmem. Bilsen bilsen Sayın Bedirhan Birben bilir. O da bilmezse Sayın Demirel bilecek değil mi?

Şu tutarsız politika ki...

İSTANBUL'dan Doğu Karadeniz'e 32 fabrika 3 paketlenme, 55.000.000 de resmî rakamlarla belirlenmiş imha edilen çay. Fabrikalar açıkça, evet çok açıkça yetersizdir. İşleme kapasitesi üretime göre fersah fersah düşüktür. Fabrika durmadan gelen çayı işleyemediğinden ya denize dökerek imha eder ya da fabrika önünde gübre yapar.

Çay üretim alanı dağlarda dağınik olduğundan birçok pürüz vardır. Öncelikle yollar yetersizdir. Devletin yaptığı yollar 1963 senesinden kalmıştır. Çay-Kur'un arabaları yetersiz olduğundan çaylar zamanında alamaz. Zaten kendi arabaları yok denemektedir. Bunun dışında çay alım yerleri de çay az sayıdadır ve kapasitesi düşüktür. Alınmayan çay bu depolarda birikerek çürür ve sonra da denize dökmüştür. Bu konuda görüştiğimiz köylülerden Hamdi Ayva'nın önerisi şöyle: Çayı çürütmeden günlük alsınlar. Parasını da hemen ödesinler. Biz çay alım yerindeki işçilerle karşı karşıya getirmesinler. Çay alım depoları dolunca çayı almıyorlar. Bu sefer çaylar üreticinin elinde çürümeye terk ediliyor. Ekser çayı incelemeyen almca ceza yiyor. Bu cezayı yememek için de üreticiden çayı almıyor."

Papatya köyünde görüştiğimiz İbrahim Aymaklı adlı üretici aynı zamanda alım yerinde görevli. "Çok defalar üreticileri zor duruma sokmamak için depoda yağılan çayları imha edip yeni çay almışızdır. Burda herkes üreticidir. Çay-Kur'un yanlış politikası yüzünden bizler birbirimize mi girelim" diyordu.

● Çay-Kur fiyatı erken ilan ederek, üreticiyi erken toplamaya zorladı, sonra da çayları almadı ve para ödemedi

Yöneticilerin sorumsuzluğu yüzünden «Yeşil altın» pula dönüyor!..

«Sorarım size kim bu sahtekar?»

BİR yaşlı kadın güldü ve benden bir salkım üzüm istedi, oruç bozacakmış" Bakkal Halil efendi böyle anlatıyor. Buralarda bir kasa domates kaçta düştü bilir misiniz? 150 liraya. Hayır kilos değil kasası 150 lira. Çay paralarını alamayan üretici, esnafın yanına yanaşmıyor. Pazar, veteriner dostu muzla yaptığımız bir sözleşme bana memurların itibarlarını kazandıklarını söylemişti. Çay üreticisi parasını aldı mı memur esnafa gitmeye çekiniyordu. Fakat bu yıl esnaf zarar noktasına geldi. "Simdi biz çay üreticileri gibi değiliz. Mağmız aldık mı getirip esnafa veriyoruz."

Köylerdeki esnaf aylardır mal almak için ilçeye indigi yoktu. Çünkü satış yapamıyor. Daha önce üreticiye kredi açabilen esnafın bu yıl o gücü de kalmamış. Nasıl açabilsin ki, olan alacağını alamamış daha. Çay paralarının umuduyula aylar önce aldığı malların parasını verilebilmiş değil. Böylesine üreticilerle esnaf karşı karşıya bırakılmış.

"Biz" diyor bir üretici "Biz şimdi sahtekar olduk. Esnafa olan borcumuzu zamanında ödeyemeyince yalancı olduk. Sorarım şimdi kim sahtekar? Parayı alamadığımızdan esnafa olan borcumuzu ödeyemeyen bizler mi, çayı alıp da parasını ödeyemeyen devlet mi?"

(DEVAM EDECEK)

Hükümet çay üreticilerinin alınterinin hakkını vermiyor!..

HABER YORUM MAGAZİN

21.50 **Gecemiz**

Ayhan Önal, Taylan Gökçen, Uğur Erkir, Faruk Üçok, Adem Gürses ve Zafer Ası'nın birlikte hazırladıkları programda, Erhan Ergüler ve Önder Dirim, Karagöz ile Hacivat'ı sergileyecekler. Ergüler ve Dirim, geçmiş eğlencelerden örnekler de verirken programın sunuculuğunu manilerle yapacaklar. Programın müzik bölümünde ise şu sanatçılar var: Nurettin Çamlıdağ, Banu, Türkan Gündoğdu, Gönül İpek, Yüksel Bozbay, Akın Uğur.

Radyoda neler var?

TRT - 1

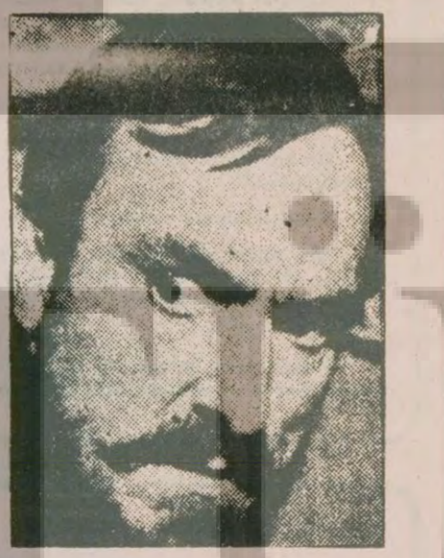
Afet İlgaç'ın Toprak İnsanları adlı yapıtı Arkası Yarın'da yayınlanacak. İlgaç, 6 bölümde yayınlanacak olan oyununu radyoya da uyarladı. Oyun İstanbul Radyosu yapıyor.

TRT - 2

Saat 12.15'de Selma Özgökmen'in hazırladığı Gençlikle Gelen programı TRT-2'de yer alıyor. Dinleyici mektuplarına da yer verilen programda, yüksek öğrenim gençliğinin kredi sorunları üzerinde durulacak.

TRT - 3

Unutulmayan Yorumlar programında "Yüzyılımızın Keman Vürtüozü" olarak nitelenen Jascha Heifetz'in 2 Şubat 1901'de Litvanya'da başlayan ve bugün ABD'de süren hayat hikayesi, nasıl yetiştiği konu ediliyor. Barok çağdan modern çağ bestecilerine kadar yorumladığı eserlerden örnekler veriliyor

22.50

Forsythe Efsanesi
Şirkette yolsuzluk

Dizi filmin bugün yayınlanacak olan 18.bölümünde, Soames Forsythe, Yönetim Kurulu Başkanı olduğu şirkette yolsuzluk yapan Genel Müdürü işten çıkarmak ister. Şirketin genel kurulu toplantıya çağılır. Forsythe bütün maddi varlığını ortaya koyar ve mirasının bir bölümünü kızı Flour ile doğacak çocuğuna bırakır.

20.00

Santrfor

Dizi filmin bugünkü bölümünde Ben ile Mark arasındaki düşmanlık Ben'in yaptığı bir şaka yüzünden büyür ve kavga ederler. Harry ise onların arkadaş olmalarını sağlamaya çalışmaktadır.

Televizyonda bugün

18.50 **HABERLER**

18.57 **HEIDI**

Dizinin bugün yayınlanacak olan bölümünde Heidi büyükbabadan peynir yapmasını öğreniyor.

19.20 **İFTARA DOĞRU**

19.57 **HAFTANIN ŞARKISI**

Ankara Radyosu Çocuk Korosu, söz ve müziği Saip Eğüz'e ait olan Uç Elma adlı şarkıyı seslendirecek.

20.00 **SANTRFOR**

20.30 **HABERLER**

21.24 **DIYANET İSLERİ BAŞKANININ KONUŞMASI**

21.35 **TARİHTE BU HAFTA**

Osmanlı İmparatorluğunun eğitim ve öğretimi anlatılacak.

21.50 **GECEMİZ**

22.50 **FORSYTHE EFSANESİ**

23.35 **SPOR**

00.10 **HABERLER**